

У день народження автора «Собору» в Національній спілці письменників України відбулося вручення Міжнародної премії імені Олеса Гончара. Цього року її лауреатами стали двадцять молодих письменників та літературознавців.

На знімку: Гоча Кванталіані (Грузія) одержав премію за серію публікацій «Олесь Гончар та грузинська література».

Фото Юрія ІЛЛЕНКА (Укрінформ).

Голос України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1242 р. Льодове побоїще. Дружина новгородського князя Олександра Невського розгромила німецьких лицарів на Чудському озері. ■ 1847 р. За участь у Кирило-Мефодіївському товаристві заарештовано Тараса Шевченка. ■ 1881 р. Народився музикознавець та фольклорист Дмитро Ревуцький. ■ 1917 р. У Києві розпочався Український національний конгрес. ■ 1922 р. Народилася балерина Лідія Герасимчук. У 1937—1958 рр. — солістка Київської опери. ■ 1963 р. Не стало актора і режисера Мар'яна Крушельницького. ■ 1965 р. Дав промисловий струм перший енергоблок Бурштинської ДРЕС (Львівщина).

Депутатський корпус найвище ставив інтереси України

Виступ Голови Верховної Ради України Івана ПЛЮЩА на заключному засіданні дев'ятої сесії Верховної Ради України третього скликання. Шановні народні депутати, шановні гості, шановні громадяни України!

Завершується визначений Конституцією України термін діяльності Верховної Ради України третього скликання. Оглядаючи пройдений шлях, насамперед зазначу, що наш депутатський корпус, який представляє різні політичні уподобання і погляди своїх виборців, найвище ставив інтереси України. І це цілком природно відбулося на результатах нашої законотворчої діяльності.

У розданих вам інформаційних матеріалах міститься докладний аналіз діяльності парламенту. Тому наведу лише декілька цифр.

З початку скликання було розглянуто більш як три тисячі проектів законів та понад три з половиною тисячі проектів постанов. Прийнято в кінцевій редакції більш як 1130 законів, тобто значно більше, ніж попереднім складом парламенту.

Проте кількісні показники — не головне. На перший план виступає змістовний вимір нашої діяльності.

(Закінчення на 2—3-й стор.).

Чорнобильський файл закривати рано

Організація Об'єднаних Націй визнає важкий тягар, який 16 років несе Україна у зв'язку з аварією на Чорнобильській АЕС. Саме це стимулювало «щедрі й важливі» внески країн-донорів у справу вирішення проблем, пов'язаних з катастрофою. Але міжнародна спільнота «могла б і має зробити ще більше» у напрямі допомоги країнам, постраждалим від Чорнобильської катастрофи. Такий висновок зробив заступник Генерального секретаря ООН з гуманітарних питань, координатор ООН в міжнародному співробітництві з чорнобильських питань Кензо Ошима під час візиту в Україну. Основною метою його перебування стало обговорення та підтримка нового підходу до проблем Чорнобиля.

(Закінчення на 5-й стор.).

Заручницю врятовано, грабіжників заарештовано

Дві тисячі кілометрів під дулом пістолета проїхала заручниця — двадцятидворічна Кірстен Герке — банківський службовець з німецького містечка Нідерзаце. І хтозна, як склалася б її подальша доля, якби не успішні переговори, що їх провів із злочинцями начальник УМВСУ в Рівненській області генерал-майор міліції Анатолій Француз.

(Закінчення на 4-й стор.).

Парламентська хроніка

Третій парламент уже в історії

Ранкове засідання
4 квітня

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Верховна Рада України третього скликання уже ввійшла в новітню історію України. Її заключне засідання було таким само емоційним і напруженим, як і всі чотири роки депутатської праці. Але парламент жив і розвивався паралельно зі зростанням і становленням нашої молоді держави.

(Закінчення на 2-й стор.).

Врожай-2002

Свій цукор солодший

До раптового похолодання окремі господарства Житомирщини встигли засіяти перші гектари цукрових буряків. 2005 року в області планують зібрати мільйон тонн солодкої сировини — вийти на рівень 1992—1993 років. А нинішній рік має стати до того сходинкою: з торішніх 460 тисяч тонн валовий збір намічають збільшити до 685 тисяч. Тож і посіяти треба більше. Кожна п'ята тонна цукру, вироблена в області з торішнього врожаю, ще не продана, але зовсім не через надлишок.

(Закінчення на 4-й стор.).

Обвинувачений у вбивстві журналіста відмовляється від показань, даних на слідстві

У середу в Слов'янському міському суді розпочався допит Юрія Вередюка — мешканця Краматорська, якого звинувачують у вбивстві журналіста Ігоря Александрова. Однак показання, які дав підсудний слідству, і свідчення, які пролунали в залі суду, частково не збігаються.

(Закінчення на 4-й стор.).

Трагедія

Випробування коштували життя

У середу неподалік злітно-посадкової смуги Запорізького аеропорту розбився штурмовик Су-25. Його пілот — льотчик 1-го класу полковник Юрій Гудін з Одеси — загинув.

Штурмовик, який належав українським ВПС, виконував випробний політ після ремонту на Запорізькому авіаремонтному заводі «МІГремонт». Працівники підприємства відмовилися надати якусь інформацію до з'ясування причин катастрофи.

(Закінчення на 4-й стор.).

Вечеря в сараї

Я вам пишу

У мене п'ятеро — діти шкільного віку. Минув рік, як нам від'єднали газ. А нещодавно — й світло. Їсти готую в са-

раї. Хіба це життя? Пенсія в мене дуже маленька. Та не помирати мені й дітям з голоду!..

Любов БАРТУСЯК.

Кірово
Одеської області.

Депутатський корпус найвище

ВИСТУП

Голови Верховної Ради України Івана ПЛЮЩА на заключному засіданні дев'ятої сесії Верховної Ради України третього скликання.

(Початок на 1-й стор.).

Надзвичайно важливим поступом у розвитку правової системи України стало прийняття Бюджетного, Цивільного, Господарського, Сімейного, Земельного, Кримінального та Митного кодексів.

Це засвідчує якісно новий рівень організації процесу законотворення, що безпосередньо пов'язаний з появою парламентської більшості. З того часу робота Верховної Ради України набула прогнозованості, послідовності, ефективності.

Створення парламентської більшості сприяло істотному поглибленню співпраці парламенту з урядом, іншими органами державної влади.

Переконаний, що цей досвід буде розвинено новообраними народними депутатами, які незабаром приступлять до виконання своїх повноважень. Вибори народних депутатів України 2002 року, як відомо, відбулися за новим прийнятим нами виборчим законом.

За визнанням світових та європейських міжпарламентських організацій, багатьох вітчизняних та зарубіжних експертів, він демократичний за змістом і відповідає сучасним виборчим стандартам.

Однак на практиці не вдалося уникнути проблем, пов'язаних з реалізацією закону, про що сьогодні говорили представники депутатських фракцій. Попередні результати виборів до парламенту вам відомі. Сподіваюсь, що в новому складі депутатського корпусу є можливість створити працюючу парламентську більшість.

Аналізуючи конкретні напрями нашої законотворчої діяльності, хочу розпочати з питань державотворення. Цілком ясно: без розумно збудованого державного механізму будь-які, навіть найкращі закони можуть зостатися лише добрими намірами.

У процесі вдосконалення законодавчих засад побудови нашої держави парламент ухвалив низку важливих документів. Першим із них був закон про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим. Тим самим ми в основному завершили законодавче врегулювання статусу Кримської автономії. На виконання вимог Конституції законодавчо визначено також і статус нашої столиці, міста Києва.

Надзвичайно важливо те, що ми розпочали процес законодавчого врегулювання статусу та діяльності органів виконавчої влади України. Ухвалено закон про місцеві державні адміністрації.

Не менш складним завданням, яке стояло перед нами, було законодавче забезпечення судової реформи в Україні.

Новий закон про судоустрій, прийнятий після бурхливих дискусій, набирає чинності вже з 1 червня поточного року.

З'явилось належне законодавче підґрунтя для реформування судової системи, створення нових, у тому числі адміністративних судів, Державної судової адміністрації, розробки і прийняття нових процесуальних кодексів. Тепер значно легше буде сформувати в Україні справді незалежну, сильну і компетентну судову владу.

Беззаперечний пріоритет у діяльності Верховної Ради мали питання соціально-економічного розвитку, на які припадало практично дві третини розглянутих законопроектів.

У цій сфері законотворчості особливе місце посідають бюджетна система та бюджетний процес. Досить сказати, що кожного року розглядалося в середньому більш як півсотні законопроектів із цих питань.

З прийняттям Бюджетного кодексу ми отримали свого роду «бюджетну Конституцію», яка регулює всі аспекти бюджетного процесу на державному та місцевому рівнях.

Це дало можливість не тільки сформувати Державний бюджет України на 2002 рік на нових законодавчих засадах, а й відповідно до вимог Конституції України зміцнити фінансові основи місцевого самоврядування.

І все ж наша бюджетна система ще не позбавлена недоліків. Безперечно, їх усуненню значною мірою сприяв би Податковий кодекс України.

На жаль, урядові разом з Верховною Радою не вдалося підготувати узгоджену редакцію кодексу, яка могла б бути прийнята парламентом.

Така ж доля спіткала і закон про державний борг, актуальність якого, враховуючи борговий стан держави, важко переоцінити.

Важливим у роботі парламенту було вдосконалення законодавчого регулювання підприємництва.

Істотно поліпшені правові умови господарювання суб'єктів малого бізнесу, спрощена система їх оподаткування, врегульовані відносини цих суб'єктів з органами державної влади.

Прийняті також законодавчі акти стосовно певних видів підприємницької діяльності (зокрема, пов'язаної з виробництвом і торгівлею алкогольними напоями, тютюновими виробами, наданням фінансових послуг).

Окремо слід сказати про ставлення парламенту до виробництва, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування.

Гострота проблеми, як всі ми пам'ятаємо, полягала у зовнішньому тиску на нашу державу.

У цій непростій ситуації Верховна Рада прийняла закон у редакції, яка підтверджує наше прагнення до цивілізованого вирішення питань захисту авторських прав і відповідає національним інтересам України.

Тривало вдосконалення правових засад інституту власності. Законотворча діяльність у цій сфері стосувалася способів приватизації та ефективного управління державним майном.

Увага парламенту до цих питань зумовлена також негативним суспільним резонансом внаслідок випадків примусового відчуження підприємницькими структурами державного майна, у тому числі на стратегічно важливих підприємствах (згадаймо хоча б випадки з «Росавою» та «Донбасенерго»).

З метою відвернення «тіньової приватизації» Верховна Рада прийняла закон про запровадження мораторію на примусову реалізацію майна.

На захист інтересів держави і громадя-

нина спрямовано також закон про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг.

У ньому враховано негативні уроки діяльності трастів та необхідність «державної присутності» у цій сфері.

Поглиблення економічних реформ органічно пов'язано з розвитком банківської системи.

Помітними кроками у цій галузі законодавства стали нова редакція закону про банки і банківську діяльність, закони про Національний банк України, про платіжні системи та переказ грошей в Україні, про фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Значна увага приділялася питанням підтримки вітчизняного товаровиробника, насамперед у пріоритетних галузях економіки.

Зокрема, це стосується суднобудівної та літакобудівної промисловості, технологічних парків, гірничо-металургійного комплексу, розвитку сільського господарства, вітчизняного машинобудування для АПК.

У цьому зв'язку окремо слід сказати про експеримент на підприємствах гірничо-металургійного комплексу, правова основа якого була закладена відповідним законом.

За оцінками уряду, експеримент цілком виправдав себе в економічному плані. Враховуючи це, Верховна Рада наприкінці роботи восьмої сесії ухвалила закон про подальший розвиток гірничо-металургійного комплексу України. Об'єктом постійної уваги Верховної Ради були також питання підтримки вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників. Потужний імпульс реформам в аграрній сфері має надати новий Земельний кодекс України.

Він значною мірою враховує інтереси всіх верств населення в процесі приватизації сільськогосподарських земель, врегулює право власності на земельні частки, удосконалює організаційні і правові механізми використання та охорони земель.

Варто підкреслити велике значення прийнятого на початку 2001 року рамкового закону про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001—2004 років.

Він визначив основні засади державної політики в цій пріоритетній галузі. Положення цього закону, як відомо, є обов'язковими при прийнятті законодавчих актів та інших нормативно-правових документів.

Парламент протягом третього скликання у пленарному режимі розглянув більше двохсот законопроектів соціального спрямування.

У переважній більшості вони мали на меті посилення соціального захисту громадян, виходячи з вимог Конституції України та реального стану економіки.

Закономірним проявом ставлення парламенту до соціальних питань стало відхилення Верховною Радою України пропозиції уряду про призупинення дії у 2002 році низки встановлених законами соціальних пільг. Здобутком Верховної Ради можна вважати прийняття законів, які започаткували створення цілісної системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Їх ухвалення також засвідчує якісно новий рівень законотворчості, властивий парламенту третього скликання.

Постійно вдосконалювалася законодавча база з питань соціального захисту окремих категорій громадян.

Встановлено принципово новий порядок призначення та виплати державної допомоги сім'ям з дітьми. Посилено соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи, ветеранів військової служби, доповнено коло учасників бойових дій, відновлено грошову компенсацію речового майна окремим категоріям військовослужбовців. Законом про затвердження прожиткового мінімуму на 2002 рік передбачено новий розмір прожиткового мінімуму — 342 гривні.

Варто нагадати, що мінімальна заробітна плата на перше півріччя цього року встановлена на рівні 140 грн. і 165 грн. — на другу половину року.

На жаль, поки що параметри мінімальної заробітної плати, пенсій, розмірів допомоги з окремих видів соціального страхування та державної соціальної допомоги нижчі прийнятого прожиткового мінімуму.

Проте ми змушені були виходити з реальних можливостей економіки.

Непростим виявився шлях прийняття Цивільного і Господарського кодексів.

Ці законодавчі акти, що покликані регулювати сфери приватного і публічного права та чітко визначити взаємозв'язок між ними, вкрай необхідні.

Проте Президент України справедливо зазначив у своїх зауваженнях до обох кодексів, що їх норми повинні виключати будь-яку можливість суперечливого, подвійного регулювання одного й того самого питання.

Проблема — складна, але її цілком можна розв'язати, до того ж це необхідно зробити якнайшвидше.

Шановні друзі!

Упродовж скликання Верховна Рада наполегливо працювала над реалізацією зобов'язань України перед Радою Європи, над приведенням нашого законодавства у відповідність до міжнародних стандартів.

Як приклад зазначу, що ухвалено низку комплексних законів, які заклали засади державної політики в певних галузях з урахуванням вимог ГАТТ/СОТ та Європейського союзу.

Йдеться про захист економічної конкуренції, про стандартизацію та систему антидемпінгових законів.

За минулі роки нового імпульсу набув розвиток процесуального законодавства.

По-перше, було прийнято ряд законів, спрямованих на забезпечення виконання рішень судів, зокрема закон про виконавче провадження, який розвинув прийнятий парламентом попереднього скликання закон про державну виконавчу службу.

По-друге, істотно вдосконалено Цивільний процесуальний та Господарський процесуальний кодекси щодо порядку перегляду справ. Усе це має сприяти і належному забезпеченню конституційного права на судовий захист, і справедливому, цивілізованому здійсненню судочинства.

Важливим кроком у сфері запобігання злочинності та боротьби з нею справедливо

Оцінку поставить час

Немовби на замовлення народних депутатів, які вчора сходилися і з'їжджалися до майдану Незалежності, завершальний день роботи Верховної Ради третього скликання видався безхмарним і сонячним.

Ранок розпочався з прощальних урочистостей. Вперше, наголосив Голова ВР Іван Плющ, до підніжжя Мону-мента незалежності покладаються квіти. На блакитно-жовтій стрічці напис: Верхов-

на Рада України третього скликання. Хвилини шанобливого мовчання. Відтепер у столиці буде ще одне місце для відзначення свят і історичних дат нашої держави. Початок зробили народні депутати України.

Після урочистостей парламентарії відповіли на запитання журналістів. Голова фракції НРУ Геннадій Удовенко, зокрема, сказав, що результати виборів до ВР ще довго аналізуватимуться і вивчатимуться, але є один незаперечний висновок: такі політичні блоки, як «ЗУБР» («За Україну, Білорусь, Росію») і «Руський блок», не тільки не набрали необхідних чотирьох відсотків голосів, щоб пройти до Верховної Ради, а здобули їх мізерну кількість. Це ще один доказ того, що повернути історію назад неможливо.

Анатолій КАРАСЬ.

Фото

Олександра КЛИМЕНКА.

Ранкове засідання 4 КВІТНЯ

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

На урочистому закритті парламенту третього скликання були присутні члени уряду на чолі з Прем'єр-міністром України Анатолієм Кінахом, судді, дипломати, інші офіційні особи та багато гостей. Голова Верховної Ради України Іван Плющ зачитав листа від Президента України Леоніда Кучми на адресу парламенту. В ньому глава держави відзначив, що робота парламенту впродовж усіх років незалежності була непростюю. «Верховна Рада України першого скликання увійшла в новітню українську історію прийняттям Декларації про державний суверенітет України та Актом проголошення незалежності України, — йдеться у листі Президента. — Депутати Верховної Ради другого скликання стали безпосередніми учасниками таких визначних подій, як ухвалення Конституційного договору та

Третій

прийняття нової Конституції України. Діяльність Верховної Ради третього скликання з повним правом можна назвати якісно новим кроком на шляху становлення українського парламентаризму. Адже вперше в історії України її законодавчий орган обрано на принципово новий для нас основі, за змішаною системою. Ще однією не менш знаковою віхою стало формування парламентської більшості, що дало можливість ухвалити ряд важливих для нашого суспільства законодавчих актів».

Фінальним спалахом емоцій у сесійній залі стали виступи з парламентської трибуни лідерів депутатських фракцій. Зокрема, лідер комуністів Петро Симоненко, аналізуючи цьогогорічну виборчу кампанію, заявив, що в Україні «сформовано державну систему фальсифікації волевиявлення народу» і «зроблено якіс-

ставив інтереси України

вважаються новий Кримінальний кодекс України, інші закони з цих питань.

Була прийнята значна кількість передбачених Конституцією законів України в галузі національної безпеки і оборони. Крім того, врегульовано питання загальної структури і чисельності військових формувань та правоохоронних органів України.

Водночас національна безпека для нас — це не лише питання оборони чи діяльності правоохоронних органів. Значною мірою вона визначається болючою і складною чорнобильською проблемою.

Вважаю знаковим не тільки для українців, а й для всього людства прийняття закону про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока на екологічно безпечну систему.

Чорнобиль — це біль України. І тому парламент не обминув увагою цю печучу проблему, долю «ліквідаторів», людей, які постраждали від цієї катастрофи.

Упродовж скликання Верховна Рада значну увагу приділяла правовому забезпеченню розвитку гуманітарної сфери.

На законодавчому рівні визначено принципово нову роль освіти в сучасному, дедалі глобалізованішому, інформаційному світі.

Завдання пріоритетного розвитку науки в Україні реалізовано у законах про наукову і науково-технічну діяльність та про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки.

Завдяки новим законам про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технопарків розпочалася, нарешті, практична реалізація затвердженої Верховною Радою концепції науково-технологічного розвитку України.

Прийнято низку важливих законодавчих актів у галузі культури і мистецтв, якими закладено правову основу охорони культурної спадщини, розвитку бібліотечної, архівної справи, державної підтримки народних художніх промислів.

За період діяльності Верховної Ради третього скликання ухвалено більше десяти законів у галузі охорони здоров'я.

Проте і надалі актуальним залишається зближення законодавства України у сфері охорони здоров'я із законодавством Європейського союзу.

Вкрай актуальними для нашого суспільства залишаються питання забезпечення свободи слова, формування інформаційної політики, задоволення інформаційних потреб суспільства, діяльності засобів масової інформації.

Чимало зусиль спрямовано на вдосконалення чинного законодавства у цій сфері, приведення його у відповідність до Конституції України. Загальна оцінка законодавчої бази з цих питань Радою Європи та фахівцями є позитивною.

Водночас слід сказати і про те, що в нормативному забезпеченні діяльності засобів масової інформації є значна кількість проблем.

Йдеться передусім про нову редак-

цію закону про телебачення і радіомовлення, розробку та прийняття Інформаційного кодексу України, закону про супутникове та кабеліне телебачення і радіомовлення.

Шановні народні депутати, шановні гості!

Коротко про питання міжнародної діяльності Верховної Ради України.

Згідно з Конституцією України (стаття 85) до повноважень парламенту належить визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики України.

У цьому залі не раз звучали пропозиції прийняти відповідний документ. Проте вони залишилися нереалізованими.

Хотів би наголосити, що такий стан речей послаблює вплив Верховної Ради на формування і здійснення зовнішньої політики України. Однак це не завадило Верховній Раді прийняти майже 300 законів з питань ратифікації міжнародних договорів.

Їх реалізація сприятиме розвитку багатосторонніх взаємовідносин України з іншими державами на загально-визнаних у світі правових засадах, прискоренню інтеграції України у світовий економічний простір.

У контексті аналізу міжнародно-правової діяльності Верховної Ради слід сказати і про міжпарламентські зв'язки.

За період третього скликання відбулося 18 офіційних візитів українських парламентських делегацій за кордон, підписано п'ять документів про міжпарламентську співпрацю.

Постійні делегації брали участь у роботі міжнародних парламентських організацій.

Взаємодія з Європейським парламентом реалізовувалася через Комітет з парламентського співробітництва між Україною та Європейським союзом, створений відповідно до Угоди про партнерство і співробітництво.

У цілому можна сказати, що робота парламенту у міжнародно-правовій сфері була плідною, і це підтверджується дедалі ширшим залученням українці до світових процесів.

Шановні друзі! Невдовзі в цьому залі працювати-

муть новообрані народні депутати. За попередніми даними ЦВК, лише 185 із них є депутатами третього скликання, які мають значний досвід парламентської роботи. Тому вкрай важливо забезпечити спадкоємність законотворчої діяльності, закріпити ті позитивні результати, яких досягла Верховна Рада України третього скликання, уникнути допущених нею прорахунків, визначитися щодо головних пріоритетів і найактуальніших напрямів розвитку на перспективу.

До початку роботи першої сесії народним депутатам буде роздано матеріали про незавершені розглядом Верховною Радою нинішнього скликання питання, інші інформаційні матеріали та відповідні проекти законодавчих актів.

Завершуючи виступ, хочу відзначити, що результати нашої діяльності багато в чому залежали від роботи апарату Верховної Ради України. Його працівники здійснювали на належному рівні науково-експертне, юридичне, організаційне, комп'ютерне, матеріально-технічне та інше забезпечення законодавчої діяльності парламенту.

Від вашого імені дозволяю висловити працівникам апарату щирю подяку. Шановні колеги!

Зроблено чимало, але не все задумане нам вдалося здійснити. Верховна Рада України третього скликання пройшла шлях, відведений їй Конституцією. Кажучи словами Михайла Грушевського, оцінювати наші справи віддамо «суду історії».

Завершується робота дев'ятої сесії. Хочу нагадати, що за Конституцією України повноваження Верховної Ради зберігаються до першого засідання парламенту нового скликання. Тому ми всі продовжуємо працювати. Всім вам, друзі, дякую за співпрацю.

Бажаю вам добра, щастя, успіхів, всього найкращого!

Слава Україні!

Шановні народні депутати! Дев'ята сесія Верховної Ради України третього скликання оголошується закритою.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

парламент уже в історії

но новий крок до утвердження кримінальної влади».

Лідер фракції «Батьківщина» Олександр Турчинов звернувся до представників блоку «За єдину Україну» та інших пропрезидентських сил: «ви вкрали мандати у нечесній і брудній боротьбі». А тих політиків, які зазнали тиску під час виборів, він закликав «рішуче і безкомпромисно прибрати цю владу».

Представник фракції «Трудова Україна» Ярослав Сухий зазначив, що робота парламенту третього скликання була ускладнена «політичними психопатами» — тими, хто «відсунутий від корита, зараз вдає з себе пророка». Я. Сухий закликав наступний парламент зосередитися на суто законотворчій роботі та вдосконалених взаємодії всіх гілок влади.

Соціалісти, за словами їх

лідера Олександра Мороза, вважають найбільшим здобутком Верховної Ради третього скликання захист конституційного ладу. На його думку, впродовж чотирьох останніх років у парламенті та у державі загалом боролися дві тенденції — диктаторство і демократизм.

Лідер фракції «зелених» Віталій Кононов заявив, що до нового парламенту самостійно пройшли лише три партії, які мають власну ідеологію, а тому в ньому виникне жорстке протистояння. «Зелені», які вже не будуть представлені у новій Верховній Раді, закликали новообраних депутатів і далі вирішувати екологічні проблеми на державному рівні.

Лідер фракції УНР Юрій Костенко відзначив, що парламент третього скликання залишив своїм наступникам низку законів, без яких влада не може бу-

ти відповідальна перед народом.

Підвищувати роль законодавчого органу закликав і лідер фракції НДП Олександр Карпов. На його погляд, багато недоліків у житті нашого суспільства пов'язано з тим, що нормативна база не створює перепони для її порушення.

Лідер фракції СДПУ(о) Олександр Зінченко назвав головним досягненням парламенту третього скликання прийняття системних кодексів, що стало можливим тільки завдяки створенню парламентської більшості. Соціал-демократи вважають, що законотворчими пріоритетами наступного парламенту мають стати охорона здоров'я, боротьба з бідністю, створення нових робочих місць, глибокі економічні реформи.

За наполяганням ряду

депутатів перед парламентом виступив голова тимчасової слідчої комісії ВР з контролю за дотриманням виборчого законодавства Олександр Єльшакевич. Однак він повідомив, що його комісія сьогодні не готова довести до відома громадськості остаточну інформацію. Він лише загальними словами звинуватив владу у порушеннях виборчого закону на всіх етапах.

На завершення урочистого засідання із заключним словом виступили Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах та Голова Верховної Ради України Іван Плюш. А потім, за традицією, депутати вийшли на вулицю, щоб сфотографуватися на пам'ять. У кулуарах парламенту цього дня було розгорнуто персональну виставку фотоко-респондента «Голосу України» Сергія Ковальчука.

Юліана ШЕВЧУК.

У номер

Київ

Виборці — за, комісія — проти

«Комітет виборців України дуже стурбований ситуацією, що склалася у виборчому окрузі №95, — йдеться у повідомленні прес-служби КВУ, переданому в середу до агентства «Інтерфакс-Україна».

За інформацією КВУ, окружна виборча комісія цього округу «під різними формальними причинами відмовляється приймати протоколи і виборчі бюлетені від членів дільничних комісій», і на 3 квітня було прийнято бюлетені лише від 75 дільничкомів зі 112.

У цьому окрузі, нагадує КВУ, основними конкурентами були народний депутат Євген Жовтяк (УНР) і ректор Українського фінансово-економічного інституту Петро Мельник.

За інформацією штабу Є. Жовтяка, він випереджає П. Мельника приблизно на 10 тис. голосів виборців. Перемогу Є. Жовтяка підтверджує також і Центрвиборчком, до якого надійшла інформація 70% опрацьованих у цьому окрузі бюлетенів, зазначає КВУ.

«Проте окружна комісія, яка складається переважно з викладачів і студентів фінансово-економічного інституту, а також родичів Петра Мельника, відмовляється визнавати офіційні результати виборів», — йдеться у повідомленні.

У зв'язку з цим КВУ закликає окружком №95 «припинити саботувати виборчий процес» і звертається до ЦВК та прокуратури з проханням втрутитися в конфлікт.

Аутсайдер

шукає виправдань

Виборчий блок політичних партій «Єдність» заявив про значні порушення виборчого законодавства під час виборів до Верховної Ради України.

У заяві зазначається, що мала місце спланована кампанія олігархічних кланів та деяких можновладців, спрямована на дискредитацію окремих суб'єктів виборчого процесу, в тому числі блоку «Єдність».

У день виборів спостерігалось різке збільшення кількості виборців за рахунок осіб, які організовано прибули з інших областей з відкритими посвідченнями, що істотно впливало на результати виборів. У більшості регіонів України діяли спеціально організовані групи з 50—100 осіб, які заважали вільному волевиявленню виборців, використовувалися інші брудні технології під час проведення голосування та підрахунку голосів виборців у багатьох регіонах України.

У підконтрольних ЗМІ було застосовано брудну технологію підміни понять шляхом оприлюднення в переддень виборів інформації стосовно підписання протоколу про наміри подальшої співпраці «Єдності» з виборчим блоком «За єдину Україну!» у майбутній Верховній Раді. Через загальнонаціональне телебачення та радіо цей протокол був виданий за об'єднання двох виборчих блоків, тоді як таке рішення належить до повноважень з'їздів, які не проводились. Таким чином значну частину прихильників «Єдності» було введено в оману, що істотно погіршило наші результати виборів до парламенту, зазначається у заяві.

У зв'язку з цим блок «Єдність» звернувся до ЦВК з пропозицією публічного перерахунку голосів і в одномандатних округах.

Крим

Севастополь

відмовив комуністам

Севастопольці зробили ставку на людей діла, прагматичних центристів, заявив, аналізуючи попередні підсумки голосування в місті двох флотів, голова Севастопольської держадміністрації Леонід Жунько.

Переважну частину з 75 депутатських місць в міськраді віднині матимуть представники передвиборного блоку «Наш Севастополь», в який увійшли знані в місті господарники і підприємці.

Відтепер комуністи матимуть у міськраді в п'ять з половиною разу менше місць, зазначив Леонід Жунько

А от депутатом Євпаторійської міськради вперше обрано лікаря родом із Центрально-Африканської Республіки Д'едонне Село.

Новообраний депутат — громадянин України, вісімнадцятилітнім юнаком переїхав з Африки в Крим, де закінчив місцевий медінститут, а 23 роки тому захистив кандидатську дисертацію, повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

Заручницю врятовано, грабіжників заарештовано

(Початок на 1-й стор.).

Як розповідала згодом Кірстен, під кінець робочого дня до їх банку увірвалися озброєні грабіжники в масках, які викрали близько 300 тисяч євро. Двадцятичотирирічні злочинці Крамар, Фішер, Герд мали російське та молдовське коріння, тож, схоже, розраховували знайти прихисток на батьківщині предків. А щоб мати гарантії безпеки, захопили в заручниці двох працівниць банку. Щоправда, одній із них по дорозі стало зле — позбулися баласту. А ось Кірстен судилося стати живою перепусткою для грабіжників, які перетнули кордони Німеччини, Польщі, знехтувавши пропозиції вступити в переговори з поліцією цих країн.

3 квітня об 11 годині 40 хвилин злочинці з Німеччини перетнули українсько-польський кордон. В українських міліціонерів були зв’язані руки щодо радикальних дій — це могло зашкодити заручниці. Вдалися до переговорів. Їх по мобільному телефону, який передали в авто із злочинцями працівники ДАІ, вів Держсекретар МВС України Олександр Гапон.

Крапку в цій історії поставив на-

чальник УМВСУ в Рівненській області генерал-майор міліції Анатолій Француз, який, ризикуючи життям, пішов на переговори з озброєними злочинцями, коли ті намагалися поповнити запас пального на одній із заправок Рівного. Генерал запропонував себе заручником замість Кірстен.

— Уже тоді я міг вдатися до сили і примусити грабіжників здатися, бо мав при собі зброю. Але зважив на їхню молодість — не хотів, щоб хто-небудь постраждав, — каже Анатолій Француз.

І, судячи з успішного завершення переговорів, які тривали майже чотири години, у нього знайшлися інші аргументи, щоб умовити злочинців здатися. Ті навіть пропонували міліціонерам хабар у дві тисячі євро, щоб вони зробили вигляд, ніби їх не бачили на українській території. Тепер злочинців допитують слідчі. Повернуть німецькому банку і викрадені

гроші. Та головне —врятовано життя Кірстен Герке.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімку: громадянка ФРН Кірстен Герке із своїм визволителем — Анатолієм Французом.

Фото Ярослава МЕЛЬНИЧУКА.

Обвинувачений у вбивстві журналіста відмовляється від показань, даних на слідстві

(Початок на 1-й стор.).

Зокрема, слідству Вередюк сказав, що будівлю телекомпанії «ТОР» замовник показав йому із авто, а біти знайшов під шифером, коли прийшов на місце злочину. А на суді обвинувачений заявив, що 1 липня, за два дні до нападу, побував у холі телекомпанії, де для нього було приготовлено дві біти.

Згідно із протоколами допитів, краматорський бомж отримав дві тисячі гривень як завдаток за виконання замовлення «полякати адвоката». Водночас на запитання головуючого на процесі судді Івана Корчис-того, чим він займався з 1 по 3 липня (день нападу на журналіста), Вередюк відповів, що збирав пляшки, аби прогодуватися. Підсудний також відмовляється від показань, даних у присутності заступника Генерального прокурора України Сергія Винокурова. Змінилися свідчення і щодо особистості замовника злочину: якщо досі у версії називався такий собі «Михалич», то тепер підсудний вказує на іншу особу. У четвер допит Юрія Вередюка тривав.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Врожай-2002

Свій цукор солодший

(Початок на 1-й стор.).

Як реалізовувати його по дві гривні 37 копійок за кілограм, якщо роздрібна ціна «чужого» на житомирських базарах — дві гривні 20 копійок? Але селяни й цукровари не втрачають надії, що в столиці навчаться, зрештою, справжній політиці протекціонізму. Адже без нарощування виробництва з кризи не вийти. Арифметика тут проста. Чим повніше завантажуватимуться потужності цукрозаводів, тим нижчою буде собівартість цукру.

До речі, торік відсотків тридцять площі було засіяно насінням зарубіжної селекції. Переконалися остаточно: те, що створене для кліматичних умов Італії чи Нідерландів, не зовсім годиться для нас. Тож тепер, як стверджує генеральний директор Житомирської асоціації цукрового виробництва Юрій Ковальчук, узято курс на вітчизняні сорти, які, зокрема, стійкіші до хвороб. Вистачає і насіння, і пального, і добрив. Тільки знову не підсапіти б у механізм цукровиробництва чужого піску — солодкого, але не для тих, хто буряки вирощує...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Спорт

Клочкова традицій не порушує

Плавання. У Москві триває чемпіонат світу на «короткій» воді. Стартового дня першу золоту медаль Україні принесла Яна Клочкова, яка впевнено виграла дистанцію 400 м комплексного плавання.

Футбольна фракція у парламенті?..

У результаті виборів до Верховної Ради України народними депутатами стали: Григорій Суркіс (президент ФФУ), Нестор Шуфрич (почесний президент ФК «Закарпаття», Ужгород), Олександр Фельдман (президент ФК «Металіст», Харків), Петро Димінський (президент ФК «Карпати», Львів), Володимир Бойко (президент ФК «Металург», Маріуполь), Равіль Сафіуллін (президент ПФЛ).

«Волинь-1» — усюди вдома...

Першість України. Перша ліга. 22-й тур.

тур. Найцікавіший матч відбувся в Одесі, де «Чорноморець» приймав одноосібного лідера — «Волинь-1». У разі успіху одесити наздогнали б волинян. Але гості, які почуваються на всіх стадіонах, мов удома, здобули перемогу з мінімальним рахунком — 1:0. Утім, обидві команди продовжують упевнену ходу до вищої ліги.

Решта матчів завершилася так: «Оболонь» — «Електрометалург-НЗФ». 1:0. «Карпати-2» — «Вінниця». 1:0. «Миколаїв» — «Дніпро-2». 2:1. «Динамо-2» — «Борисфен». 0:0. «Нива» — ЦСКА. 0:2. «Сталь» — «Шахтар-2». 3:0. «Полісся» — «Прикарпаття». 0:0. «Нафтовик» — «Зірка». 0:0.

«Волинь-1» — 53 очки, «Чорноморець» — 47, «Оболонь» — 38, «Прикарпаття» — 34, «Нафтовик», «Полісся» — по 33, «Миколаїв» — 32, «Сталь» — 31, «Шахтар-2», «Динамо-2» — по 30, ЦСКА, «Зірка» — по 28, «Карпати-2» — 27, «Дніпро-2» — 25, «Борисфен» — 24, «Вінниця» — 23, «Електрометалург-НЗФ» — 20, «Нива» — 10.

Наступний тур у першій лізі відбудеться 8 квітня.

Крощенко називає кандидатів

Як уже повідомлялося, 16 квітня у Борисполі відбудеться товариський матч молодіжних збірних України та Грузії. Наставник нашої команди Анатолій Крощенко серед кандидатів, які готуватимуться до цього поєдинку, назвав: воротарів — Куслія («Дніпро») і Руденка («Чорноморець»); **оборонців** — Бредуна («Шахтар»), Прохорова («Дніпро»), Березовчука («Металіст»), Шершуна (ЦСКА, Росія), Симоненка («Аланія», Росія); **півоборонців** — Даниловського, Іванського (обидва — «Карпати»), Комарницького («Іроні», Ізра-

їль), Гая («Шахтар»), Наконечного («Борисфен»); **нападників** — Балабанова («Чорноморець»), Несіна («Дніпро»), Беліка («Шахтар»), Кабанова («Карпати»).

Підготовка до зустрічі розпочнеться 14 квітня. Того самого дня зберуться і кандидати до національної команди. Інформацію від її наставника Леоніда Буряка надамо пізніше.

Шанси майже однакові

Футбол. Ліга чемпіонів. Перші чвертьфінальні матчі. 3 квітня.

«Ліверпуль» (Англія) — «Байєр» (Німеччина). 1:0. Ліверпуль. Стадіон «Енфіл Роуд». 42 254 глядачі.

Гол: Хююпя, 44.

Це був доволі нудний поєдинок: багато боротьби і обмаль гострих моментів. Вдома німці діятимуть, найпевніше, агресивніше. Але й ліверпульці мають великий досвід. У їхньому арсеналі є чимало тактичних варіантів боротьби у зустрічах на виїзді.

«Панатінаїкос» (Греція) — «Барселона» (Іспанія). 1:0. Афіни. Стадіон «Апостолос Ніколаїс». 15 800 глядачів.

Гол: Басінас, 79, з пенальті.

Усе вирішив сумнівний одинадцятиметровий (так вважають фахівці і європейські ЗМІ), призначений у ворота каталонців арбітром зі Швеції Андерсом Фріском.

На барселонському «Камп Ноу» підопічні тренера Карлеса Рексача, гадаємо, докладуть максимум зусиль, щоб надолужити втрачене. Однак і греки планують підсумкову переможну стратегію.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: фрагмент матчу в Ліверпулі.

Фото АП.

Збираються підбати про відновлення прав церков

Офіційно

Президент України Леонід Кучма підписав Указ «Про невідкладні заходи щодо остаточного подолання негативних наслідків тоталітарної політики колишнього Союзу РСР стосовно релігії та відновлення порушених прав церков і релігійних організацій».

Документ видано з метою забезпечення відновлення порушеної справедливості, захисту прав і законних інтересів релігійних організацій, подальшого процесу їх морально-політичної реабілітації, поліпшення відносин взаємної релігійної і світоглядної терпимості, створення сприятливих умов для утвер-

дження принципів свободи совісті та віросповідної рівності.

Згідно з указом Кабінету Міністрів доручено розробити перспективний план заходів, спрямованих на відновлення порушених прав церков і релігійних організацій, зокрема, на повернення їм колишніх культових будівель, іншого церковного майна (в тому числі приміщень), що перебувають у державній власності і використовуються не за призначенням. Кошти на реалізацію його положень мають бути передбачені в Державному бюджеті на 2003-й та наступні роки.

Документ зобов’язує уряд утворити міжвідомчу комісію для підготовки пропозицій щодо відновлення прав церков і релігійних організацій.

Податки

У департаменті відкритих запитань

Відома в країні і за її межами компанія «Філіп Морріс Україна» запросила журналістів поговорити про рівень і якість державного регулювання виробництва і обігу тютюнових виробів.

Усе, як у кращих хатах Європи. Актуальність теми і запрошений до розмови глава нового департаменту з адміністрування акцизних зборів Державної податкової адміністрації Віктор Чабаненко обіцяли відповіді на багато запитань, які виникають довкола останньої редакції опублікованого 20 березня Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, плодового, коньячного, алкогольних напоїв і тютюнових виробів». Звісно, мова — про тютюнець. Хіба не цікаво, чому, на думку представників Асоціації виробників «Укртютюн», виходячи з нових реалій, треба скасувати геть усі 17 дотепер чинних нормативних актів, а 14 — узгодити з чинним законодавством? Як саме і чому керівний податківець відповісти не спромієся. Тоді поцікавились, як впливає державне регулювання виробництва і обігу тютюну на рівень контрабанди. І одразу з’ясувалося, що точних цифр обсягів виробництва цигарок в Україні не мають ані податківці, ані представники асоціації «Укртютюн». Віктор Чабаненко, зрозуміло, наполягав на тому, що в країні продукують значно менше цигарок, аніж вказують газети. Але маємо те, що маємо: торік Україна виробила близько 70 мільярдів штук цигарок, істотно скоротивши обсяги контрабанди (практично вдвічі). Але не завдяки якості державного адміністрування ринку, а в результаті зниження ставок акцизного збору на найдешевші сорти ще наприкінці 2000 року та запровадження більш прийнятнього порядку стягнення пенсійних зборів.

Глава податкового департаменту, відповідального за 12 відсотків бюджетних надходжень, майже нічого по суті і не сказав. Представникам одного з найбільших платників податків на Харківщині — компанії «Філіп Морріс Україна», схоже, було навіть незручно за всі запитання без відповіді. Коли ми беремося за адміністрування будь-яких податків, запитань тільки додається. Скажімо, департамент Віктора Чабаненка міркує над тим, яким чином знищувати конфісковану контрабандну продукцію, як цього вимагає закон. Чи це не проблема?

Сергій ВЛАД.

Чорнобильський файл закривати рано

(Початок на 1-й стор.).
Цей підхід концентрує основну увагу на поступовому переході від гуманітарної допомоги до відродження та розвитку постраждалих регіонів протягом наступних 10 років. Під час візиту відбулися консультації з українськими урядовцями, пов'язані з новою стратегією міжнародної спільноти у справі подолання наслідків аварії на ЧАЕС.
Основна увага була привернута до звіту ООН «Гуманітарні наслідки аварії на ЧАЕС. Стратегія відроджен-

ня». За словами міністра з надзвичайних ситуацій України Василя Дурдинця, цей візит розпочинає «принципово новий етап участі міжнародної спільноти в подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи». Він передбачає принципово нові підходи до залучення структур ООН та країн-донорів до більш ефективної участі в довгостроковому розвитку програм, спрямованих передусім на вирішення людського аспекту аварії.
Другий день візиту цілком був присвячений вивченню

ситуації безпосередньо на території, постраждалих від катастрофи. Кензо Ошима відвідав Іванківський центр соціальної реабілітації людей, що потерпіли від аварії. Це один із семи центрів, відкритих за сприяння ООН. Пан Ошима ознайомився з роботою центру, поспілкувався зі співробітниками та відвідувачами. Наступною його зупинкою стало місто Чорнобиль, де заступник Генсека ООН зустрівся з адміністрацією зони відчуження та поклав квіти до пам'ятника загиблим під час аварії. Після цього делегація ООН відвідала ЧАЕС, об'єкт «Укриття» та місто Прип'ять.
На заключній прес-конференції пан Ошима наголосив, що нові пріоритети, проголошені в звіті ООН, вимагають від усіх сторін зосередження на подоланні соціально-психологічних, медичних та екологічних наслідків аварії. Він відзначив визначну роль урядів України, Росії та Білорусі, величезний обсяг ресурсів, виділених ними з метою зменшення впливу на життя людей наслідків найбільшої в світі екологічної катастрофи.
Кензо Ошима повідомив, що після закінчення свого туру він вирушить у Женеву, де проведе зустрічі зі співробіт-

никами ООН, міжурядових організацій та представниками країн-донорів. «Ми сподіваємося разом організувати допомогу та дати новий імпульс міжнародному співробітництву з чорнобильських питань шляхом ефективного впровадження пропозицій, які містяться у стратегії реабілітації». Він підкреслив, що соціальні проблеми будуть розглядатися окремо від технічних. Прогнозуючи реакцію потенційних донорів, Кензо Ошима зазначив, що «ми тільки розпочали процес і перед нами довга дорога... Необхідні терпіння і наполегливість для втілення проєктів у життя».
Завершуючи свій візит, заступник Генерального секретаря ООН зазначив, що міжнародна спільнота «не повинна відвертатися від людей та урядів трьох найбільш постраждалих країн через 16 років допомоги». На його думку, «було б неправильно припускати, що з закриттям станції та виділенням коштів на будівництво нового укриття ми можемо закрити «чорнобильський файл» і забути про людей, які все ще живуть у тині Чорнобіля».
Олег ДЕНИСОВ.
Київ—Іванків—Чорнобиль—Київ.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Ізраїль готовий відкрити другий фронт

Війна на Близькому Сході починає виходити за кордони Ізраїлю. Бойовики руху «Хезболлах» уже кілька днів поспіль обстрілюють позиції ізраїльської армії на півночі. У відповідь на це Тель-Авів оголосив про намір поширити воєнну операцію на південь Лівану. Це стане в тому разі, якщо з ліванської території не буде припинено провокації.
Водночас з цим надійшли повідомлення про те, що Сирія не має наміру виводити свій контингент із Лівану. Мало того, війська передислоковано й розташовано на нових позиціях, що насамперед пов'язано з черговим обстрілом угрупованням «Хезболлах» ізраїльських цілей. Згідно з повідомленнями очевидців, вантажівки із сирійськими солдатами ще в середу прибули в долину Бекаа.
Ізраїльський міністр закордонних справ Шимон Перес уже звернувся з листом до ООН з вимогою рішучих дій проти Сирії та Лівану. В той самий час, як повідомляють інформаген-

тства, міністр оборони Ізраїлю Бін'ямін Бен Елієзер відхилив прохання спецпосланника США Ентоні Зінні зустрітися з главою Палестинської національної адміністрації. Ізраїльтяни мотивували свою відмову тим, що така зустріч суперечить рішенням уряду Ізраїлю «повністю ізолювати палестинського лідера». За годину до цього ізраїльська влада вирішила не допустити зустрічі Арафата із представниками Європейського союзу, які вчора прибули до Єрусалима. Можливо, шарм і авторитет Хав'єра Солани зможуть змінити це рішення, адже напередодні на зустрічі глав МЗС країн ЄС у Люксембурзі дійшли висновку про необхідність зустрічі представників ЄС із главою Палестинської національної адміністрації для розблокування кризової ситуації у регіоні.
А тим часом Ясір Арафат уже понад тиждень перебуває в обложеному ізраїльськими солдатами резиденції. Він «не занепадух» і в нормальній фізичній формі», заявив одній із саудівських газет начальник палестинської розвідки Тауфік Теїрауї.
Яна СТАДІЛЬНА.

Білорусь проти місії ОБСЄ

Білоруське керівництво має намір домогатися припинення діяльності місії ОБСЄ в Білорусі або перегляду її мандата. Про це повідомив на прес-конференції міністр закордонних справ Михайло Хвостов.

Треба сказати, що неприязнь до групи ОБСЄ і її колишнього керівника Ханса-Георга Віка білоруське керівництво вже давно не може приховати. На думку офіційного Мінська, група ОБСЄ і особисто Вік займаються в Білорусі політикою. Деякі державні ЗМІ раніше повідомляли, що Вік збирається очолити білоруську опозицію і влаштувати державний переворот. Проте жодних доказів його опозиційної діяльності білоруська влада громадськості досі не надала.

Наприкінці 2001 року Ханс-Георг Вік оголосив про свій намір завершити роботу в Білорусі. Передбачалося, що наступника Віка буде офіційно затверджено у грудні минулого року. Але офіційно призначення нового керівника консультативно-спостережної групи так і не відбулося. Не так давно ОБСЄ визнала наступником Віка на посаді керівника групи німецького дипломата Еберхарда Хайкена (колишнього посла Німеччини в Україні). Проте офіційний Мінськ не дає згоди на його призначення, домагаючись перегляду мандата групи. Останнім часом заяви представників МЗС Білорусі стали ще радикальнішими. Так, минулого тижня Михайло Хвостов заявив: якщо мандат групи ОБСЄ не буде переглянуто, «Білорусь поставить питання про припинення діяльності групи».

Конфлікт між Білоруссю та ОБСЄ з приводу діяльності консультативно-спостережної групи повільно, але впевнено розгорається. Цілком можливо, що найближчим часом він перейде у відкриту стадію. Найцікавіше, що водночас офіційний Мінськ розраховує добитися відновлення статусу спеціального запрошеного для делегації білоруського парламенту в Парламентській асамблеї ОБСЄ.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.
Мінськ.

Оксамитова революція

На пропозицію пропрезидентських фракцій Держдуми РФ комуністів мають намір усунути від керівництва сімома комітетами нижньої палати російського парламенту.
Депутати з легкою душею позбавили величезних службових кабінетів, засобів урядового зв'язку, персональних автомобілів та дач монстрів радянсько-російської номенклатури, серед яких Анатолій Лук'янов, Юрій Маслюков, Світлана Горячева, Сергій Глазьев. На знак протесту і солідарності добровільно відмовилися від свого впливу на ухвалення думських рішень й інші представники КПРФ — Микола Губенко і Віктор Зоркальцев. Після цього відразу вивільнилося 9 керівних місць. Але на цьому революція не скінчилася. Представники фракції аграріїв спробували залаякати парламентською кризою своїх колег і вирішили

добровільно відмовитися від керівництва п'ятьма комітетами. «Революціонери» з радістю заповнили вакансії «своїми» людьми. І пообіцяли просувати революцію в глибокому апараті Держдуми, який, на їхню думку, танцював під дудку його керівника Миколи Трошкіна, прихильника комуністичних ідей.
Лідер фракції комуністів Геннадій Зюганов і всі ображені колишні керівники комітетів пообіцяли створити тіньовий кабінет, піти в жорстку опозицію і перенести всю роботу в маси.
Багато хто з політологів вважає, що квітнева оксамитова революція позбавляє комуністів можливості активно заявляти про себе «справами» і відкидає їх на задвірки політичного життя Росії. І це за два роки до нових парламентських виборів.
Ярослав СЕРГІЄНКО.
Москва.

Р. С. Проект постанови Державної Думи, що пропонує оголосити заборону КПРФ і притягти до кримінальної відповідальності її лідера Геннадія Зюганова за антиконституційні висловлювання, Рада палати вирішила винести на обговорення пленарного засідання 19 квітня. Про це повідомив голова нижньої палати Геннадій Селезньов, зазначивши, що ініціатор цього документа депутат Олександр Федулов (фракція ОВР) відмовився відкликати його, як це рекомендували йому зробити практично всі члени Ради. На підтримку цього документа виступив лише віце-спікер від фракції ЛДПР Володимир Жириновський. Водночас Селезньов наголосив, що це рішення — попереднє і Федулову було рекомендовано істотно доопрацювати документ. До речі, в Кремлі не підтримують ідею заборонити КПРФ. Заступник глави адміністрації президента Росії Владислав Сурков назвав це «чистісінькою дурістю», що її навіть не варто коментувати.
Що ж до персоналії голови Держдуми, то Геннадій Селезньов поки що не вирішив, чи залишатися йому на посаді голови нижньої палати парламенту. Він пообіцяв незабаром дати відповідь на це запитання. Напередодні Селезньов повідомив, що регламентний комітет Держдуми запропонував йому три варіанти складання повноважень голови Держдуми. До своїх роздумів у зв'язку з необхідністю прийняття рішення Селезньов вирішив залучити президента Росії, зустріч з яким було заплановано на вчорашній день.

Хроніка. Факти. Події

■ **Мадрид**

ETA відповідає

Баскське сепаратистське угруповання ETA заявило про свою відповідальність за 11 терактів, скоєних в Іспанії за останні 2 місяці. Саме бойовики ETA застрелили 22 березня мера міста Оріо Хуана Прієде, вони також учинили замах на мера іншого міста на півночі Іспанії. Серед інших скоєних ними терактів — вибухи замінованих автомобілів.

■ **Гуджарат**

Прем'єр розбирається в ситуації

Прем'єр-міністр Індії Атал Біхарі Ваджапай перебуває з візитом у Гуджараті, де з 27 лютого тривають релігійні сутички між індусами та мусульманами. Причина візиту Ваджапай — бажання безпосередньо ознайомитися із ситуацією.

■ **Пекін**

Знову білий порошок

Співробітники канадського посольства в Пекіні вирішили, що над ними нависла загроза зараження сибіркою після того, як до відділу віз надійшов лист з білим порошком. Проте з'ясувалося, що він не містить небезпечних для здоров'я людини субстанцій.

■ **Вашингтон**

Тема зустрічі не відома

Держсекретар США Колін Пауелл повідомив, що наступного тижня відбудеться зустріч міністрів закордонних справ чотвірки найвпливовіших країн — членів НАТО (США, Великої Британії, Франції, Німеччини). Що стане основною темою зустрічі, поки що не відомо.

Влада сили і влада закону

У США опубліковано доповідь двох впливових недержавних організацій — Інституту проблем енергетики та довідки і Комітету юристів з питань ядерної політики. Звіт має назву «Влада сили і влада закону» і стверджує, що США впродовж останнього десятиріччя відверто і за кількома пунктами водночас порушують основоположні міжнародні угоди в галузі ядерної енергетики та ядерної зброї. Зокрема, Договір про нерозповсюдження ядерної зброї та технологій, Договір про ПРО і Договір про заборону на проведення ядерних випробувань у трьох сферах.

■ **Буенос-Айрес**

Від Фолклендів не відмовляються

Президент Аргентини Едуардо Дуальде заявив, що Фолклендські острови належать його країні. Аргентина поверне собі острови «з допомогою віри, терпіння та наполегливості». По країні пройшли сотні мітингів і демонстрацій в ознаменування 20-ї річниці закінчення 74-денної війни, внаслідок якої загинуло 648 аргентинців і 255 британців.

■ **Луанда**

Кінець війні?

Президент Анголи Жозе Едуарду Душ Сантуш і повстанці руху УНІТА мають намір підписати угоду, що покладе край громадянській війні, яка тривала майже 30 років. У зверненні до народу ангольський президент назвав цей момент історичним.

■ **Гуантанамо**

Таліб з американським громадянством

Один із полонених талібів і членів «Аль-Каїди», котрих утримують на базі США в Гуантанамо, стверджує, що народився в Луїзіані і є американським громадянином. Мін'юст США провів за цим фактом розслідування і виявив в архівах штату свідство про народження, яке підтверджує слова полоненого. Тепер його переведуть на морську базу Сполучених Штатів, бо табір у Гуантанамо не призначений для утримання американських громадян.

■ **Кабул**

Полювання на терористів забрало життя 3 тисяч людей

Під час операції антитерористичної коаліції в Афганістані загинуло близько трьох тисяч мирних мешканців. За даними, отриманими із дипломатичних джерел, про це заявив у Кабулі міністр планування Афганістану Мохамед Мохаккека.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

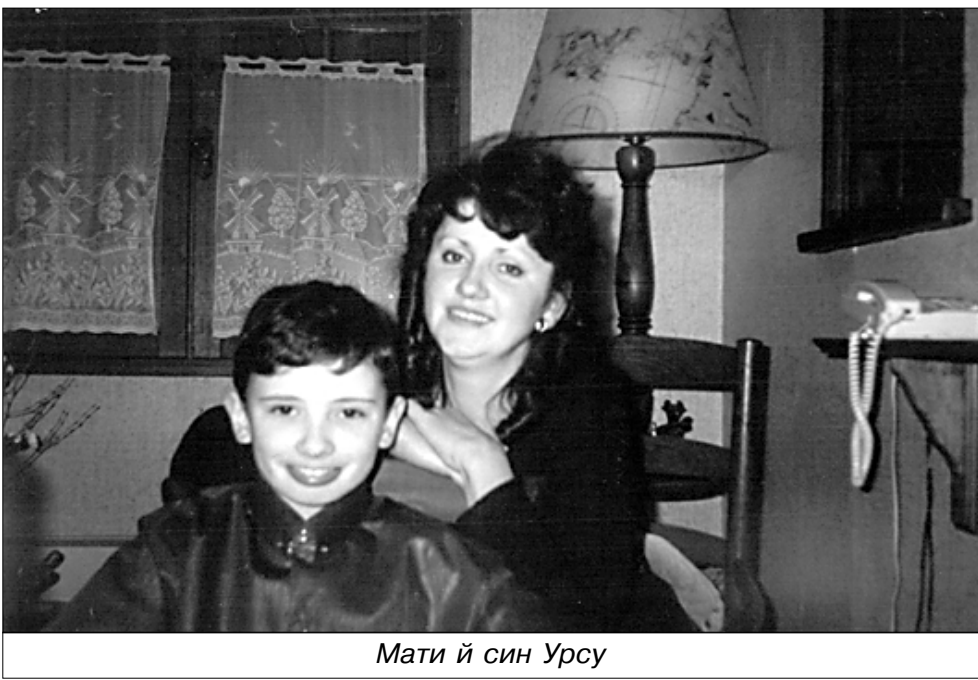
Рятувала мати сина

Три бригади хірургів змінювали одна одну

Десять хірургічних операцій, хоч як боляче про це говорити, переніс 17-річний Денис Урсу з містечка Ямпіль, що на півдні Вінницької області. У цього хлопця із симпатичним обличчям і по-дорослому мудрим поглядом — дуже рідкісне захворювання. Лікарі називають його синдромом Кінппеля тренопе.

Мати Дениса — Надія Петрівна простіше пояснює — чому у синопчка болить ліва ніжка. «Судини на ній без клапанів. Кров падає, як у мішок, а відтоку нема». Внаслідок порушення кровообігу нога набрикла, розпухала, все товстішає й товстішає. Якби не операція з донорською веною... Лікарі не приховували від неї найстрашнішого.

Оперували Дениса у Санкт-Петербурзі у Центрі акушерства й педіатрії при педіатричній академії. Саме тут він переніс дев'ять операцій. Ще один раз лягав на операційний стіл у вже згаданий французький клініці.

Мати й син Урсу

Коли Урсу в черговий раз прибули до Санкт-Петербурга, завідувач відділення судинної мікрохірургії професор Дмитро Купутадзе, обстеживши хлопчика, як ніколи, говорив відверто з Надією Петрівною. Було не до дипломатії. «Хвороба так загострилася, — казав він, — що залишається одне — шукати донорську вену. Це рішення не тільки мос. До цього дійшов консиліум.»

Можна вживити штучну вену. Але дитина росте, тому її, вену, доведеться постійно нарощувати. А це такий орган, який травмувати часто не можна взагалі, а при такому захворюванні й поготів. Донорська вена сама відновлюватиметься з збільшенням рости дитини.

— Ризик великий вже хоча б тому, що таку операцію робитимемо вперше. Але в нас нема іншого виходу.

Коли її обстежували, молила Бога, щоб не виявили чогось такого, що стало б на заваді донорству. Була в такому стані, якби сказали, що треба віддати серце, не замислюючись ні на мить, зробила б це. Як вона хотіла, щоб її єдиний кровинці врятували життя!..

— Кращого донора годі шукати, — сказав лікар, запитавши її на розмову після обстеження. — У вас із дитиною однакова група крові. Підходящий вік — до тридцяти років тканина продовжує рости (їй тоді було 23 — Авт.). Вени здорові, тому, сподіваємось, відторгнення тканини не буде. Та й психологічний фактор має велике значення: ви — мати, і цим усе сказано.

Але операцію раптом відклали. Несподівану новину сприйняла з іще більшою тривогою. З'ясувалося, що не вис-тачає усіх необхідних інструментів. Точніше кажучи, вони були, але не такі, як треба.

Проблема

Доторкатися до судин металевими предметами, поясни-ли їй, не можна. Найкращи-ми у такому разі є мідні ін-струменти. Замовлення зро-били на одному з підпри-ємств міста.

Поки їх виготовляли, довелося змінити день проведення операції. При цьому їй ще раз нагадали: пряму пересадку судини від донора хворому робитимуть уперше.

...Вену в матері брали з правої ноги.

«Мадам, у вас унікальна дитина»

До Ямполья приїздили інвестори з Франції: тодішній керівник району, нині голова обрлади Григорій Калетник, шукав можливості модернізації цукрозаводу. Катерина Балабан, вона й нині працює на місцевому маслозаводі, тільки-но довідалася про приїзд гостей, відпросилася з роботи, і хвилин через двадцять уже розмовляла з матір'ю Дениса. У них давно склалася дружні стосунки, тому про всі біди Урсу жінка добре обізнана. Ледве не за руку привела Надію Петрівну до приймальної голови адміністрації. Калетник зрозумів відвідувачку з півслова: лист на ім'я професора Сервеля був написаний від імені держадміністрації району. Григорій Михайлович попросив гостей передати його, як мовиться, з рук у руки.

Рівно через десять днів професор повідомляв, що готовий обстежити хлопчика, а в разі необхідності — оперувати. Найбільше вразила остання фраза: всі витрати, пов'язані з лікуванням, клініка візьме на себе.

Що з того, адже в Урсу не було коштів навіть на квитки і відкриття візи. Зібрали їх у складчину. З ініціативи Г. Калетника, до якого знову звернулася мати Дениса, у відділенні банку «Україна» відкрили рахунок, на який низка господарств і підприємств переказали потрібну суму. «Якби не допомога, — каже Надія Петрівна, — самотужки ми б ніколи не дісталися до Франції».

У Парижі їм також поталанило. Перекладач на ім'я Світлана Дона, за похощенням українця, родом з Києва, готувала на радіо передачу про відому у Франції благодійну організацію «Клуб Лева». Прямо в ефірі вона розповіла про українського хворого хлопчика, якого запросив до себе на лікування професор Сервель... Радіо, як мовиться, зробило свою справу. «Стільки уваги, як ми її мали після передачі, — каже із неприхованим хвилюванням мати Дениса, — ніколи не відчували у своєму житті». Хлопчика фотографували для паризьких газет. Про його лікування зняли фільм. До лікарні часто телефоноував тодішній консул України у Франції Володимир Бондар. «Я ніколи плакала від надмірного вияву уваги, — широкі знаєється Надія Петрівна. — Французи не розуміли моїх сліз. Як можна було стриматися, коли шоранку старий професор — у свої 72 роки він продовжував оперувати, сам робив перев'язки — заходив у палату з усмішкою на обличчі, чемно вітався і при цьому неодмінно цілував мені руку й ще щось подібне бачили у наших лікарнях?»

Члени товариства «Клуб Лева», каже Надія Петрівна, про черзі кожен день приходили до лікарні. Завдяки їм наша землячка мала притулок — вони запрошували українку до себе додому на ночівлю. Організували екскурсії по місту. Через місяць, коли Дениса виписали з лікарні, влаштували проводи. Запросили на них нашого посла, тоді ним був Юрій Кочубей, і вже згаданого консула Володимира Бондаря. Під час прощальної вечері ямпільчанка познайомилася з ними. Дотепер підтримує зв'язки.

Перед від'їздом до аеропорту Дениса запитали, що він хотів би отримати у подарунок. Його відповідь неабияк вразила французів: «Ліпше мамі подарувати гарні духи і крем для обличчя — щоб вона завжди залишалася красивою». Керівник клубу підприємець Режис Краузе усміхнувся: «Мамам, у вас унікальна дитина». «Унікальну дитину» найбільше полюбив подружжя Альбанезі — Жан Поль з дружиною Марі Терезою один або й два рази на рік запрошують Дениса до себе в гості. Оформляють необхідні документи, купують квитки. Матері залишається одне — привезти сина в Боріспіль в аеропорт.

По приїзді у Францію хлопчика обов'язково показують професору Сервелю. Дуже шкода, уточнює Надія Петрівна, старий лікар зараз важко хворий. Про це вона довідалася з телефонної розмови з подружжям Альбанезі. Далі Денис постійно знаходиться разом зі своїми паризькими благодійниками. У будні вони беруть його з собою в офіс, доручають незначні справи: розбирати

пошту, доставляти документи. «Французьку син опанував краще, ніж я українську, — усміхається мати. — Розмовляє, пише, читає».

У вихідні разом із сімейством Альбанезі — у них троє дітей, з якими Денис легко зійшовся, — відіждить за місто. Завдяки їм хлопець з головою захопився авіацією (сім'я французів має власний спортивний літак), став членом клубу авіаюлюбителів, йому вручили спеціальний значок. «Це вони повернули синові жагу до життя, — каже Н. Урсу. — Раніше, пригадую, у хвилини розпачу він казав: «Мамо, правда ж, я ніколи не ожениюся?». Тепер у хвилини відвертості мати чує інші слова: «Я ж колиш все-таки матиму свою сім'ю».

Альбанезі постійно допомагають лікарями. Буває, передають навіть літаком. «Нема таких слів, якими можна було б подякувати цим людям», — зітхає співрозмовниця. Вона, згається, як ніхто, знає, що значить підтримати людину у важку хвилину — надто гіркою була її чаща.

Біда одна не ходить

Трохи підлікувавши сина — Денис навіть почав сідати на велосипед, Надія Петрівна зазнала важкої втрати — помер батько. Ще не встигла загоїтися рана, як параліч розбив її матір. Довелося залишити роботу у районному будинку культури — Урсу за фахом культпрацівник — і доглядати неньку. Хто, крім неї, мав це робити? Приблизно в цей самий час розлучилася з чоловіком.

Де тільки сили брала, аби не зламатися? Коли міцно пригорталася до сина й казала: «Ми якось здолаємо бід», ще могла стримати сльози. Але коли ті ж слова повторював Денис... Хлопчик надзвичайно шкода було бабусі. Завдяки їй, Ганні Іванівні, він полюбив українську мову. Заслуховувався, як милозвучно лунали з бабусиних уст слова. Старався вимовляти їх так само, як це робила вона. Класний керівник їхнього 11-б Ямпільської школи №2 Валентина Махновецька каже, що краще за Дениса мову в класі не знає ніхто.

...У призначений для обстеження час вони не поїхали до Санкт-Петербурга. Професор Купутадзе у телефонній розмові настійливо радив це зробити. На кого мала залишити прикуту до ліжка матір? Денис тим часом став частіше скаржитися на біль у нозі. Професор призначив їм новий час обстеження. Надія сподівалася, що, може, хтось погодиться залишитися біля хворої матері, але...

Одного дня, дивлячись услід синові, звернула увагу на незвичну ходу. До того, що він потроху кульгав, звикла. А тут ній одне плече вище за друге. Увечері придивилася пильніше — хвора ніжка стала довшою від здорові. Ось чому хлопчик не ступав твердо на неї, а ніби тягнув за собою. Від такої ходи почав викривлятися хребет. О, доле!..

У Санкт-Петербурзькій клініці вони показали лише після того, як поховали Ганну Іванівну. На той час ліва нога хлопчика стала довшою від правої на чотири сантиметри. «Ніжку потрібно вкорочувати, — сказав професор. — Але я не обіцяю, що операція пройде успішно.

Разом із сімейством Альбанезі

Довідка

За даними французького професора Марсела Сервеля — він один з тих, хто оперував Дениса у своїй клініці у Парижі — з таким діагнозом у світі налічується 150 хворих.

Можє так статися, що до кістки навіть не доберуся. Якщо почнеться кровотеча, її не можна буде зупинити.

Все це, самі розумієте, пов'язано з основним захворюванням.» Те саме їй казав у Вінниці відомий травматолог, учень Єлізарова, кандидат медичних наук Василь Берко. В умовах Вінниці він не взявся оперувати. Купутадзе дав матері тиждень на роздуми.

Божа поміч

Радитися їй було ні з ким.

Що Бог дасть, те й буде, подумала. Залишиться дитина живою, то й я буду з нею, не стане її, то ї мені не треба жити на світі. Пішла до Невської церкви, запалила свічку, помолилася. Думала й плакала.

Згадувала Дениску маленького. Народився він здоровим гарненьким хлопчиком. Ріст мав 55 сантиметрів. Та й важив нівроку — майже чотири кілограми. Як виповнився рівно рік, почав ходити. І раптом ніжжа стала набрякати, розпухати....

Дев'ять місяців знадобилося, поки встановили діагноз. До яких лише лікарів не зверталися, куди тільки не їздили. Добре, що у Москві знайшли знайомого професора. Скликаний ним консиліум лікарів встановив захворювання. Підказали місце лікування. Написали листа Санкт-Петербурзьким колегам. У два рочки Дениска переніс першу операцію. Відтоді все й почалося. У клініці в місті на Неві їх відтоді приймають, як своїх.

...Чотири місяці Денис був «закутий» у гіпс по самий пояс. Весь цей час мати була поруч. «Не повірите, я жодного разу не почула від нього нарікання на долю... Поворухнутися не міг. Важайте, майже 120 днів провів в одному положенні. Яка це мука!.. А коли зняли гіпс, ще півтора року ходив на милицях».

Навчання не залишав: науки опановував самотужки, вчителі Ямпільської школи №2 йшли Дениску назустріч — проводили заняття вдома.

Коли нарешті позбувся милиць, radoшам не було меж. Довгоочікувана усмішка з'явилася й у мамі на обличчі. Але радилі недовго — доля вирішила владштувати їм ще одне випробування. Ідучи на велосипеді, Денис падає і забиває об бордюр ту саму ліву ніжку. Перелом. Знову гіпс, накладений цього разу у районній лікарні. Далі —

12 годин(!) тривала хірургічна операція з прямої пересадки і вживлення вени — донором для хворої дитини стала рідна мати

У паризькій клініці професора Сервеля

Санкт-Петербург. Розгніване обличчя професора Купутадзе. Сердився не на Дениса: хлопчик є хлопчик, не вберіє, що відієш. Обурення викликали дії колег, які лікували перелом: кістку склали не у стик, а нахлестом. Так вона й зрослася. І нога стала коротша на два сантиметри.

Ще трохи, і Денис закінчить школу. У розмові зізнався, що мріє стати юристом-міжнародником. Розуміє: для навчання у вузі потрібні не лише знання, а й сили. Вправи з гантелями для нього стали обов'язковими. Стоячи виконували їх лікарі не дозволяють, а ось лежачи... Разом з мамою ламають голову над тим, на якому навчальному закладі зупинити вибір. Добре було б потрапити до такого вузу, де навчаються студенти зі

схожою долею. Але чи існує такий? Цього мої співрозмовники поки що не знають. Кажуть, якби хтось з обізнаних людей дав пораду, були б широкі відкриті за виявлену увагу.

Насамкінець ще одне. Автор просить вибачення у Надії Петрівни за те, що розтривожив серце болючими спогадами. «Нікому моє горе не потрібне», — повторювала під час розповіді жінка, витираючи з очей сльози. Неправда, пані Надіє: поділене горе, кажуть, уже півгоря. Сподіваюсь, ви скоро відчуєте це. Читачі, серед яких дуже багато чужинців людей, більш ніж упевнений, не залишатиме вас на самоті.

Віктор СКРИПНИК.

Ямпіль Вінницької області.

Дзвінок у Санкт-Петербург

Те, чим займається російський професор медицини Дмитро Купутадзе, викликає неабиякий інтерес в Україні. Хворим він дарує рятівну соломинку. Науковці й практики мають можливість скористатися досвідом у рідкісній галузі медицини — мікрохірургії судин, набутим колективом судинної хірургії Санкт-Петербурзької медичної академії педіатрії. На жаль, каже професор, протягом останнього часу з українськими науковцями, медиками-практиками майже припинено контакти. Так само, до речі, як і з медиками інших країн колишнього Союзу.

З професором Купутадзе автор цієї публікації розмовляв днями по телефону. Вільний час у вченого з'явився лише завдяки тому, що він перебуває на лікарняному — застуди не вдається уникнути навіть медичним світлинам. Очоловено не відділення — у безпосередньому підпорядкованні згаданого вище навчального закладу — медичної академії педіатрії. Наука й практика, уточнює співрозмовник, поєднані в одне ціле. Із десяти хірургів, що працюють тут, восьмеро є кандидатами медичних наук, хірургами вищої категорії.

За підсумками минулого року, серед медичних закладів Росії колектив отримав першу премію в галузі хірургії. Протягом року у відділенні оперують у середньому 800 хворих. Унікальність операцій полягає в тому, що всі вони здійснюються під... мікроскопом. У жодній іншій з країн СНД, уточнює Д. Купутадзе, на жаль, нема такого спеціалізованого закладу для лікування дітей. Тому до нас, як і раніше, звертаються хворі з багатьох країн СНД. З України також. Прикро, але лікування для них обходиться дорожче, ніж для мешканців Росії.

Протягом трьох десятиліть тут вироблено власні методи дослідження й лікування судин, перенесення тканин, аутоотрансплантації, простіше кажучи, відтворення окремих частин тіла. «Пришиваємо руки, ноги», — уточнює професор. Останнє впровадження — видалення пухлин —

Професор Д. Купутадзе з Денисом Урсу з Ямполья на Вінниччині

доброякісних і злоякісних. Методика надзвичайно унікальна. На жаль, рамки телефонної розмови не дали можливості детальніше виникнути в її суть.

Про себе професор розповів небагато. «Я син двох лікарів», — нотки гордості не можна було не відчувати в його голосі. За національністю — грузин. Майже все його життя пройшло саме у згаданій медичній академії педіатрії: тут він навчався студентом, став професором, доктором наук. Надзвичайно любить дітей. Те ж саме, уточнює Дмитро Дмитрович, може сказати про наших хірургів. Кожен з них, повірте, носить своїх пацієнтів на руках у прямуому сенсі цього слова: в такий спосіб хворі безпомічні крихтики переймаються почуттям довіри до своїх рятівників.

Три роки тому професор Купутадзе виступав у США на всевітньому форумі медиків «Медицина третього тисячоліття». Його благородна справа настільки вразила американців, що мешканці одного із міст штату Кентуккі після виступу професора обрали його почесним громадянином.

Проблема

Зазирнемо у вічі страху...

Сьогодні на державному, фаховому, суспільному рівні в Україні жваво обговорюються питання доцільності впровадження страхової медицини. Вітчизняні медики, юристи, економісти в рамках програми «Ініціативи в галузі охорони громадського здоров'я» за сприяння міжнародного фонду «Відродження» виклали власну думку з цього приводу у проєкті «Стратегічній програмі розвитку охорони здоров'я в Україні».

Найважливішими позитивними наслідками впровадження системи соціального медичного страхування (СМС) є відхід від залишкового принципу фінансування охорони здоров'я і цільовий характер формування фондів. Введення стабільного нормативу відрахувань з фонду оплати праці громадян і цільове використання коштів, зосереджених у фонді СМС, дадуть можливість поліпшити фінансування медичної галузі, з огляду на економічні можливості держави. При цьому втрачається безадресність, яка властива загальним податковим надходженням.

Однак, за прогнозами фахівців, віднесення страхових медичних внесків до валових витрат призведе до зростання цін на кіншіву продукцію. При цьому інтереси охорони здоров'я вступають у конфлікт з іншими соціальними та економічними пріоритетами. Але критичний стан здоров'я населення і усвідомлення того, що без його поліпшення неможливо добитися реально стійкого економічного зростання, дає надію сподіватися, що зміна пріоритетів на користь медицині все-таки відбудеться.

Державна система охорони здоров'я за своєю суттю є монополістичною, ідеться у «Стратегічних напрямках». Держава утримує і фінансує медичні заклади та практично унеможливило конкуренцію між ними. Введення страхової медицини сприятиме формуванню конкурентного середовища. Основові фінансових взаємовідносин стануть договори між з медичними установами різних форм власності на участь у програмах медичного страхування. Таким чином, у боротьбу за пацієнтів включаться і відомчі, і приватні медичні заклади, послуги яких стануть доступними для всіх застрахованих громадян, незалежно від місця роботи й доходів.

Одночасно зі стабілізацією фінансування система соціального медичного страхування дає можливість пов'язати обсяг і якість праці медичних працівників із розміром їх оплати. Перевагою обов'язкового медичного страхування є система позавідомчого контролю якості медичної допомоги і створення служб захисту прав застрахованих осіб. До речі, це є однією з найважливіших функцій страховиків. Так, у разі невиконання медичним закладом умов договору про надання медичних послуг, страховики не оплачують неякісно виконану роботу, крім того, можуть накласти штрафні санкції, що стягуються або мирним шляхом, або через судову інстанцію.

Система медичного страхування має переваги перед державною системою охорони здоров'я, проте є в неї й недоліки. Найголовніший з них — труднощі виконання зобов'язань щодо фінансування і надання медичної допомоги за гострого дефіциту коштів. Певним нововведенням системи соціального медичного страхування, негативним для пацієнтів, порівняно з державною системою, є чіткий перелік видів оплачуваної та безоплатної медичної допомоги і порядок її одержання. Медичне страхування гарантує застрахованим безоплатну допомогу лише в обсягах, передбачених програмою страхування.

Очікувані наслідки переходу до моделі соціального медичного страхування

Критерії	Зміни*
Ефективність використання ресурсів	++
Клінічна ефективність	+
Якість медичної допомоги	+
Надійність фінансування	+/-
Можливість вибору для населення	++
Відкритість системи для громадського контролю	++
Витрати на формування фондів	-

* «++» — помітний ефект, «+» або «-» — непомітний ефект, «+/-» — ефект важко визначити.

Загалом, запровадження системи соціального медичного страхування для України треба вважати необхідним, хоча і значно запізнілим кроком. По-перше, тому що системні зміни — процес тривалий і потребує часу для впровадження. По-друге, навіть невеликі додаткові надходження від підприємств і організацій, які ефективно працюють, можуть запобігти крахові та розпаду національної охорони здоров'я.

Ольга ВІТЕР.

ЕКОНОМІКА

ЧОРНА МЕТАЛУРГІЯ

3. Десять років автономного плавання

Після розвалу планової економіки українським металургам доводиться працювати в умовах непередбачуваних цінових перекручень. Наприклад, «Укрзалізниця» одного разу, з відомих лише їй міркувань, мало не вдвічі підвищила тарифи на перевезення експортних вантажів. Неначе мчать вони не по тих самих рейках або не в тих самих вагонах, що й призначені для внутрішнього споживання.

Становище галузі ускладнюється недозавантаженістю потужностей, що, ясна річ, негативно впливає на собівартість продукції. Фізична, не кажучи вже про цінову, енергосміність тонни української сталі втричі вища, ніж середньосвітові показники. Все це аж ніяк не сприяє підвищенню конкурентоспроможності нашої країни на глобальному ринку чорних металів.

Не знаємо, що робимо

Відомо, що норма прибутку від продажу першорудного металу або напівфабрикатів — включаючи переробну заготовку, чавун і феросплави — зазвичай удвічі нижча, ніж від реалізації сталевого прокату і поковок з високими споживчими властивостями. Ось чому розвинені країни практично взагалі не продають за кордон продукцію низького рівня переробки. Крім того, ціни на український метал на 15—30 відсотків нижчі, ніж на світових біржах металів. Одне слово, нашу конкурентоспроможність забезпечують, з одного боку, низька рентабельність продажу, з другого — по суті, експорт сировини. Бо переробна заготовка є саме сировиною для профільного, трубного або листового прокату. А зважаючи на той факт, що, **поставляючи на світовий ринок напівфабрикати за низькими цінами, ми тим самим підтримуємо своїх потенційних конкурентів** — загальна картина орієнтації галузі на експорт пригнічує.

Можна довго нарікати, що Україна на міжнародному ринку представлена, здебільшого, першорудним металом. Що така торгівля не приносить ні галузі, ні країні високих дивідендів. А можна спробувати із цієї ситуації дістати максимальну користь. Зокрема й на перспективу. І в даному разі важливо відстежити тенденцію. А вона у світовому виробництві сталі відзначається найвищим рівнем адресності. Мало не кожна плавка ведеться під конкретне замовлення і за хімскладом, і за фізико-механічними властивостями металу. До того ж, використання цифрових технологій, глобальної комп'ютерної мережі, гнучких модулів на самих металозаводах дає змогу автоматично, мало не в режимі реального часу задавати параметри плавки на замовлення, прийняті брокерами на світових біржах металу.

Звісно, інженерно-технологічна структура металургійних комбінатів і заводів, які дісталися Україні у спадок від колишнього СРСР, загалом, навіть за своїми проектними характеристиками виявилася непристосованою до сучасних ринкових механізмів регулювання та управління виробництвом сталі. Не кажучи вже про прокат високих споживчих властивостей. Та й як могло бути інакше, якщо будували і розвивали їх для розв'язання завдань планової економіки, головним із яких, як відомо, була кількість. На шкоду якості та асортименту — в достопам'ятні часи металурги гнали вал, мало не на 90 відсотків заповнюваний рядовими марками сталі. Питома міцність основного конструкційного матеріалу країни не перевищувала 60 кілограмів на міліметр квадратний. Тоді як у всьому світі вже багато десятиріч користувалися сталлю, що була вдвічі міцніша.

Вийшовши на міжнародний ринок як самостійний гравець, українські металурги практично відразу зрозуміли, що наш прокат високих споживчих властивостей із рядової сталі там нікому не потрібний. А виробляти його з якісних сталей під замовлення та в асортименті на обладнанні, що є в їхньому розпорядженні, — собі дорожче. Для розуміння: рядові марки сталі типу СТ-3, на які у світі давно вже немає ані найменшого попиту, вартість у мартені близько трьох годин. Високовуглецеві — близько 8 годин з відповідною витратою енергоносіїв. З величезною ймовірністю відхилень за хімскладом і фізико-механічними властивостями. В конвертері будь-яка плавка триває не більш як 40 хвилин. У електропечах — ще швидше. Шоправда, за такий короткий термін відкоригувати сталь за якістю неможливо. Тому в наших нечисленних конвертерних цехах варили сталь якщо й не рядову, то небагато раз і назавжди заданих марок. Але якщо доповнити електропіч або конвертер агрегатом, який отримав назву піч-ківш, то в ньому з незахоллого розплаву з допомогою комп'ютерів буквально за лічені хвилини отримують будь-яку, під конкретне замовлення марку сталі! Але ні конвертерні,

(Закінчення. Початок у №№ 62, 63 від 3, 4 квітня).

ні тим паче електросталеплавильні наші цехи піч-ковшами оснащено не було.

Коротше, в цих умовах конкурентоспроможною на зовнішньому ринку була здебільшого заготовка. Виробляючи її на експорт в умовах так званого економічного експерименту, металурги почали бодай якось зводити кінці з кінцями.

А що ж рідна держава? Вже через рік уряд Ющенка, не вдаючися до аналізу реального інженерно-технологічного стану галузі, урізав так звані податкові пільги з експерименту майже вдвічі. Уряд Кінаха залишив із них тільки одну — щодо податку на прибуток. Але за умови, що ці кошти буде використано на модернізацію та поновлення основних фондів. Не уточнюючи при цьому, яких.

Звідки гроші, Зін?

Узагалі, сьогодні кожний металургійний завод має власний план реконструкції. Наскільки кожний із них узгоджено зі світовими тенденціями технологічного розвитку сталеплавильного виробництва — судити важко. Наскільки ці плани відповідають перспективам кон'юнктури світового та внутрішнього ринку металів — тим паче. А урядова програма, передана на розгляд до Верховної Ради, являє собою арифметичну суму цих індивідуальних проектів і за інженерною суттю, і за коштами. А їх для виконання програми впродовж десяти років потрібно буде не менш як 20 мільярдів доларів США, по два мільярди на рік.

Уже ця цифра викликає сумнів у реальності намічених рубежів. Достатньо згадати, що найсприятливішого для інвестицій минулого року капіталовкладення в основні фонди в металургії не перевищували 350 мільйонів доларів. Власних коштів. **Держава, звісно, капітальними у виробництві в нас практично не займається.** І куди їх було в основному витрачено? Та головним чином на капремонті тих самих застарілих агрегатів! На найбільших наших комбінатах — «Криворіжсталь», «Запоріжсталь», «Азовсталь» — реконструювали мартенівські печі! Інакше кажучи, консервували технології позаминулого століття.

Цікава деталь. Саме ці підприємства уряд вважав найперспективнішими. Навколо них — окрім «Криворіжсталь», їй ще належить — кипіли пристрасті в процесі приватизації. А такі заводи, як Єнакіївський, Краматорський, той самий Донецький, років п'ять тому (за черговою, вже забудою урядовою програмою розвитку галузі) взагалі передбачалося закрити. Та ось парадокс! Саме на «безперспективних» заводах приватні власники акцій забезпечили реальний технологічний прорив у постіндустріальні технології отримання першорудного металу. На мою думку, цей факт — ще одне свідчення аморфності, а точніше — взагалі відсутності в нашій країні стратегії інженерно-технологічної реструктуризації базових галузей вітчизняної індустрії.

Два слова про те, що було зроблено. На Краматорському заводі після реконструкції доменного виробництва в цих агрегатах почали отримувати феросплави. І навіть не з окислених, а карбонатних марганцевих руд! Найретельніше інженерне опрацювання процесу дало змогу ще й використати доменний газ для отримання електроенергії. У результаті виплавка феросплавів у домнах, яка вважалася нерентабельною, стала більш ніж конкурентоспроможною за інтегральним показником металургійної індустрії взагалі — питомою енергоемністю тонни готової продукції. До речі, всім процесом доменного виробництва феромарганців у Краматорську керує комп'ютерна система вітчизняної марки, чия ціна в десятки разів нижча від використовуваних на деяких інших підприємствах аналогічних пристроїв фірми «Сіменс». Інвестиції в завод забезпечив його приватний співвласник — донецька фірма «Візаві».

Майже 100 мільйонів доларів інвестицій вклав у реконструкцію електросталеплавильного виробництва Донецького металозаводу інший приватник. Сьогодні це більш ніж привабливе модульне підприємство, здатне на базі цифрових технологій реагувати на будь-які зміни кон'юнктури світового ринку металів.

Донецька фірма «Данко» буквально за півроку геть спростувала думку наших

керманців від економічної політики про неперспективність Єнакіївського металургійного заводу. Тут, в умовах діючого конвертерного цеху, було введено в експлуатацію і піч-ківш, і шестиструменеву машину безперервного лиття заготовок, знову-таки, вітчизняного виробництва.

Приватизований «не за привилами» (підприємство спеціальним законодавчим актом було передано у власність колективу) Маріупольський комбінат імені Ілліча також основну масу отриманого прибутку вкладає не у відновлення застарілих технологій, а в докорінну реконструкцію велетня на основі модульних схем.

Технологічні прориви на цих підприємствах, проте, залишилися наче непоміченими. Принаймні на Держпремію в галузі науки і техніки вони, що називається, «не потягнули». Мало того, Краматорський завод, наприклад, як безперспективний, узагалі не потрапив до переліку учасників так званого економічного експерименту. Не мали ані найменшої державної підтримки інвестори Донецького, Єнакіївського заводів, комбінату імені Ілліча. Натомість — до них пильна увага податкових служб. Мовляв, звідки гроші на таку радикальну модернізацію?

Загалом, питання це аж ніяк не пусте. Власники перелічених вище підприємств експортують, здебільшого, напівфабрикат. А світова практика доводить, що доходів, які отримують під час виробництва та реалізації першорудного металу у вигляді переробної заготовки, недостатньо для розширеного відтворення. Потрібні довготривалі кредити. Під нормальні, не вище 8-ми, відсотки річних. Тобто такі, що ось уже десять років відсутні в Україні. Але приватні інвестори вітчизняної металургії все-таки отримали позики на прийнятних для індустрії умовах. Зрозуміло, не в наших комерційних банках. І не з рук міжнародних фінансових організацій — той самий Європейський банк реконструкції і розвитку чорта з два дасть кредит на модернізацію промислового підприємства, якщо українські підприємці не закуплять за його рахунок обладнання у європейських таки виробників. Принаймні про такий прецедент особисто я ще не чув.

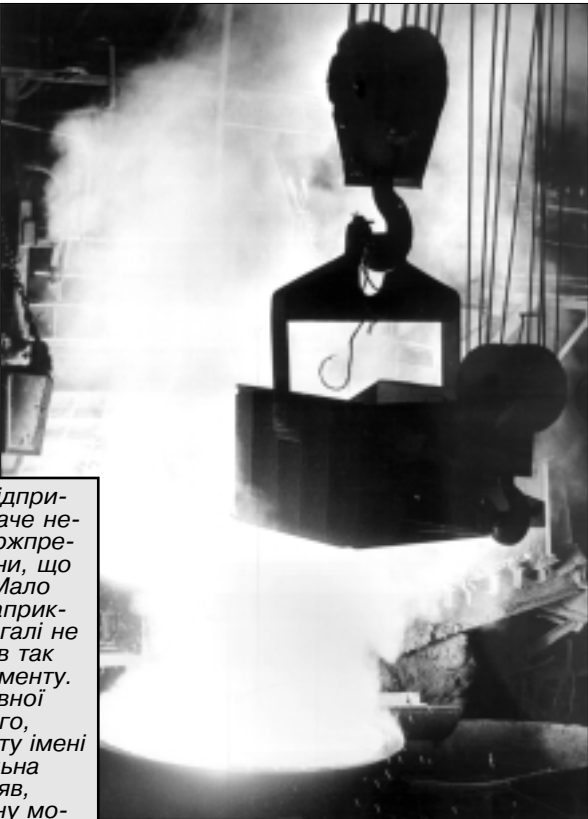
Де позичили гроші наші інвестори? Та за кордоном, у тій самій Швейцарії. За якими схемами? А ось це вже комерційна таємниця. Одне можна сказати. На цілком законних підставах. І, що особливо хочеться підкреслити, аж ніяк не під державні гарантії, а під власне ім'я та власні проекти. І це — найвідрадніший факт: світова спільнота підприємців нарешті побачила в українських промисловцях гідних партнерів.

Надія помирає остання

У цехах названих заводів, без перебільшення, закладається майбутнє вітчизняної металургії. Першорудний метал і переробна заготовка, яку їхні власники отримують на базі найновіших технологій, так само відрізняються від слябів і блюмсів на основі мартенівського виробництва, як літак Можайського від антоновської «Мрії». Скажу більше. **Вперше в історії вітчизняної металургії (після 1917 року) відтворюється масове виробництво висоякісної першорудної сталі в найширшому асортименті її марок.** Виробництво мільйонів тонн не рядового розплаву чорного металу, а сталі під конкретне замовлення. І слава Богу. Біда в іншому. Процеси докорінної модернізації галузі на окремих підприємствах відбуваються не завдяки державній промисловій політиці, а наче всупереч їй.

Про те, що економічний експеримент у чорній металургії себе вичерпав, я вже казав. Прямих капіталовкладень у галузь від нашої держави не отримати через відсутність коштів — це кожному зрозуміло. Але хіба тільки грошовими ін'єкціями та сумнівними податковими пільгами вичерпується державна підтримка? В тій же Америці, наприклад, якщо будують новий або модернізують старий металозавод на базі постіндустріальних технологій за кредитні кошти, — держава не бере з підприємців ані копійки доти, доки не буде погашено кредит! Якби наша держава відкрила такий шлюз — інвестиційні кредити приватного капіталу потекли б у вітчизняну індустрію річкою. Обминувши всі міжурядові непорозуміння та законодавчі недоробки.

Якщо за часів СРСР усі наші металургійні агрегати роками працювали на межі можливого, а неплановий простій або тихий хід вважалися надзвичайною подією, то сьогодні коефіцієнт використання потужностей коливається в межах 65—67 відсотків.

Інше питання — де, кому і задля чого відкривати такі шлюзи. Для поновлення застарілого обладнання і технологій (тих самих мартенів і блюмінгів) — це навряд чи. А ось для організації в Україні справді масового виробництва високоякісного першорудного металу на базі модульних схем і цифрових технологій не можна відмовлятися від будь-яких можливих форм державної підтримки.

Сенс сказаного простий. Стан основних фондів української промисловості, як уже зазначалося, більш ніж плачевний. Отож мізерність внутрішнього ринку металопродукції свідчить не про відсутність попиту, як такого, а навпаки, про величезний, але неплатоспроможний попит. І якщо ми не захочемо післязавтра мати техногенні катаклізми, на кшталт прориву дніпровських гребель або падіння ліній електропередач напругою 750 тисяч вольт, так само як падіння мостів і вибухів на хімічних велетнях, — нашому любуому керівництву країни доведеться-таки вже завтра всіма можливими і неможливими методами забезпечити платоспроможність велетенського, але, повторюю, затиснутого внутрішнього попиту на вітчизняну металопродукцію. І дурні ми будемо, якщо основні фонди підприємств, технологічні агрегати та металоконструкції інфраструктури почнемо відновлювати із рядової сталі, з якої їх створювали впродовж усіх років радянської влади.

Що робити

Усе це до того, що Україна мусить мати єдиний, зрозумілий комплексний план модернізації металургійної промисловості. Втім, як і інших базових галузей народногосподарства. До того ж — у інваріантах, що відбивають будь-які повороти в житті країни та світової спільноти.

Скласти таку програму, використовуючи сучасні методики системного аналізу та прогнозування, — не проблема. Проблема, кому оцінювати інваріанти? Клеркам від Мінпромполітики? Апаратникам Кабінету Міністрів? Комісіям і комітетам Верховної Ради? Службовцям адміністрації Президента? Дуже сумнівно. Бо будь-які державні преференції, без яких рано чи пізно, але нам не обійтися, якщо тільки остаточно не помре надія бачити Україну серед розвинених постіндустріальних країн, — величезне поле для корупції і зловживань.

Саме тому час замислитися над проблемою створення вищої державної національної науково-технічної ради із учених-системників. Хвалити Бога, серед наших академіків вони ще не перевелися. Ради, здатної оцінити проекти модернізації галузей і конкретних об'єктів з точки зору світових тенденцій науково-технічного та економічного прогресу. Ради, цілком незалежної від виконавчої влади. Ради, повноважною розв'язувати проблеми відродження вітчизняної промисловості, насамперед базових галузей, на найвищому рівні шляхом прямого внесення відповідних законодавчих ініціатив і пропозицій до Верховної Ради.

Ігор НАУМЕНКО.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Наші східні ворота: новий статус — нові можливості

Ринок і держава

Завдяки статусу Харківської торгово-промислової палати, що якісно змінився, східні ворота країни з кожним роком відкриваються дедалі ширше. Віднині ТПП — не лише вірний компанс для вітчизняного бізнесу, що прокладає шлях до «чужих Палестин», а й надійна гарантія успіху в галузі між-державного ділового співробітництва. Як і слід було очікувати, для розв'язання багатьох щоденних завдань промисловців і підприємців зовсім не обов'язково турбувати президентів з прем'єрами — досить наповнити новим змістом старий робочий орган. Справи, які вдалися за останній рік Харківській торгово-промисловій палаті, — переконлива демонстрація усталеного співробітництва бізнесменів, чиновників і фахівців. Про це наше інтерв'ю з президентом Харківської ТПП Віктором ЛОБОДОЮ.

Viktor Lobodo

— Вікторе Івановичу, щойно у вас був гість. Розкажіть, будь-ласка, у чому його проблема і який урок подало йому життя?

— Це типовий випадок із серії «ску-пий платить двічі». У цій ситуації підприємство, яке поскупилося на копійки, втратило більш як сто тисяч гривень. Саме стільки виклало воно за обладнання, яке придбало через треті руки в Бельгії без жодних консультацій торгово-промислової палати. Комплект обладнання виявився геть непридатним до роботи, а претензії в результаті заявити нема кому: виробник — ні при чому, не він продав обладнання, отже, і відповідальності не несе, а фірма, що спихнула недбалому покупцеві непрацюючий «брухт», жодних гарантій апіорі не давала, та й, схоже, «розчинилася в тумані»...

Нині горе-підприємці лікті кусають, допомаги шукають, а зробити вже можна мало що — адже не було навіть складено акта про приймання обладнання в експлуатацію.

А якби звернулося це підприємство до ТПП до того, як підписати угоду, наші фахівці убезпечили б його від сумнівної покупки, озброївши необхідними знаннями і «страховкою» на такий випадок.

Адже ми не один рік проводимо експертизу якості, якості, комплектності товарів, матеріалів і обладнання. Але останніми роками, на жаль, наші підприємці нерідко намагаються розв'язати ці питання на «горизонтальному» рівні, без залучення незалежних експертів, от і розплачуються за повною програмою — гривню зберезуть, тисячі втратять...

— Але потроху й місцеві нуворіші, і промисловці зі стажем рано чи пізно усві-

домлюють, що без професіоналів не обійтис-ся, адже так? Певною мірою це стосується і ділових візитів до інших країн, що організує палата, — їх рівень, завдяки участі фахівців, стає дедалі вищий...

— Це об'єктивно так і є. З кожним роком наші пріоритетні галузі в міжнародному співробітництві (машинобудування, фармація, вузи зі своїми потужними науковими розробками) обростають завдяки ТПП дедалі сильнішими та активнішими контактами. За даними, підготовленими на основі інформації Держмитслужби України, обсяг зовнішньоторгового обороту області торік майже на 18% перевищив попередній. А збільшення торішнього зовнішньоторгового обороту відбулося вперше за останні чотири роки!

Це стало можливе багато в чому завдяки тому, що вдалося дійти спільної мови з представниками бізнесу і державної влади. Та сама торгово-промислова палата, яка вперше за 77 років із підприємства, що продає власні послуги, перетворилася на організацію, що поєднує зусилля бізнесу та держави, сприяла отриманим результатам у галузі зовнішньоекономічного співробітництва.

Звичайно, нам було б набагато складніше працювати, якби не активна позиція облдержадміністрації та її нинішнього голови Євгена Кушнар'ова. Одна річ, коли підприємці сідають у літак і летять у напрямку, що їх цікавить, так би мовити, з приватною ініціативою, та інша — коли команду формує і очолює губернатор. Це —зовсім інший імідж переговорів, інший рівень, це гарантія того, що домовляються люди, які пройшли попередній «відсів», а отже, і результати будуть серйозні.

За час перебування Є. Кушнар'ова на посаді голови Харківської держадміністрації відбулася значна активізація міжнародної та зовнішньоекономічної діяльності регіону. Проведено більш як 70 заходів у сфері міжнародної кооперації і прикордонного співробітництва, прийнято 60 делегацій з близького зарубіжжя і 44 — з далекого.

— Усе це цікаво тим, що відбулося за один лише рік. Але головні домовленості, з точки зору перспектив, обертаються на бізнес-орбітах США і Росії, чи не правда? Люди справи обирають «багатовекторність» економічних переваг чи все-таки вже визначилися у своїх уподобаннях між Заходом і Сходом?

— Ну, якщо в Харківській обладміністрації з'являється відділ прикордонного співробітництва, то робить висновки, з ким прогнозується це співробітництво. Гріх було б не скористатися регіону власним геополітичним положенням на карті Європи. Росія — наш найближчий сусід, з яким у нас, через історичні обставини, тісні економічні зв'язки. Перервані, напівзруйновані, але їх цілком можна відновити, оскільки вони життєво важливі. І не лише в Москві чи Києві вирішувати їхню долю. Як засвідчили останні бізнес-форуми на рівні двох держав, Харків, без жодних перебільшень, нині став центром україно-російського співробітництва.

А щодо співробітництва із США та іншими країнами Заходу, то ми не відмовляємося прокладати туди дорогу. Наша делегація нещодавно відвідала Огайо, найближчі плани на цьому континенті стосуються Канади. Налагоджуються ділові зв'язки з українською діаспорою за кордоном. Головне, щоб інвестиційний клімат у країні, так би мовити, відповідав, а також було створено інвестиційно привабливий імідж нашої області. А в цьому плані з'явилися серйозні зміни на краще. Зокрема, якісно змінилася роль Ради з інвестиційної діяльності, створеної, як відомо, в рамках спеціального режиму інвестиційної діяльності на території Харкова. Перш ніж бути заслуханим на Раді, той бізнес-план, що претендує на інвестиції, проходить кваліфіковану оцінку фахівців, які усувають можливі недоліки і вносять на розгляд зацікавлених інвесторів найвиваженіші і потенційно вигідні проекти. Можна сказати, що початкову школу в цьому плані ми вже пройшли, а дорогу здолає той, хто йде. Торгово-промислова палата — це ланка, без якої сучасний бізнес розвиватися вже не може.

Інеса ТИХА.

Харків.

«Жінки України»

Видання

Так називається біографічний енциклопедичний словник, що його підготували Спілка жінок України та Інститут гуманітарних досліджень Української академії наук національного прогресу і випустить видавництво «Фенікс». На 560 сторінках представлені дані про життя і діяльність 2500 видатних жінок України за всю її історію — від княгині Анни до Юлії Тимошенко, від Марусі Чурай до Ліни Костенко. Наскільки можу судити, енциклопедія, побудована за гендерним принципом, видається в Україні вперше, та й в СРСР нічого подібного не було. Книгу розкішно видано і проілюстровано 2180 портретами. Тираж її, на жаль, лише 2000 примірників — не вистачить навіть самим героїням книги чи їхнім нащадкам. Але ж словник корисно буде прочитати і не такій прекрасній половині людства, добрі справи наших співвітчизниць, перелічені в ньому, — найкраще спростування чоловічого шовінізму, який інколи має місце. Україна може пишатися такими доньками!

Звичайно, славних жіночих імен в Україні набагато більше. Упорядники це усвідомлюють і в передмові обіцяють заповнити прогалини в наступних номерах. Мабуть, ідеться про несправедливо забутих або не досить відомих широкому загалові українко. Але до словника не увійшла... Марко Вовчок! Читачі ризикують опинитись у становищі географа із «Золотого теляти», який з'їхав з глузду біля карти, на якій не було Берингової протоки (за свідченням авторів роману, — дійсний випадок). Може, її кандидатура стала недоречною через чоловічий псевдонім? Чи у 19 членів

редколегії водночас амнезія? Але 16 своїх персоналії вони не забули включити до словника. Я аж ніяк не піддаю сумніву їхні цілком заслужені права бути представленими в енциклопедії, але ж не замість класика!

Після цього вже не дивуєшся, що в словнику немає наших сучасниць зі світовими іменами: художниць Алли Горської та Ади Рибачук, поетеси Ірини Ратушинської, експерта Верховного комісара ООН у справах біженців (таких експертів у світі лише 12) професора Ірини Прибуткової, музикознавця і лібретиста, президента київського

У номер

Головний державний інспектор України з пожежного нагляду

Державний пожежний нагляд України вкрай занепокоєний станом, що склався з пожежами та загибеллю людей на них. Лише за три місяці цього року в Україні загинули більш як 1100 осіб, з них — 50 дітей, ще 29 — дістали травми та каліцтва. Особливу стурбованість викликає загибель у вогні дітей, яка, порівняно з таким само періодом минулого року, зросла майже вдвічі. Критичний стан, що склався з різким зростанням кількості смертельних випадків серед дітей, змушує Державний пожежний нагляд України звернутися до кожного громадянина країни, особливо до батьків.

Звернення до батьків

Задумайтеся: лише за три місяці цього року в полум'ї пожеж загинуло вдвічі більше дітей, ніж за аналогічний період минулого року.

Статистика переконливо свідчить: здебільшого саме ви, батьки, винні у смерті своїх дітей. Ваші безвідповідальність та безтурботність здебільшого стали причиною трагедій — дитячих смертей та каліцтв.

Залишаючи на видних місцях сірники та запальнички, дозволяючи дітям користуватися газовим та пічним опаленням, електроприладами, дорослі мимоволі роблять малюків заручниками вогню.

14 лютого цього року на Рівненщині внаслідок пожежі в житловому будинку загинуло троє дітей: дівчинка п'яти і хлопчики трьох та одного років, яких мати залишила без нагляду. Пожежу спричинив залишений увімкнутим на дерев'яному столі електрокип'ятильник.

В Одесі 28 лютого під час гри діти намагалися розпалити піч. Через необережне поводження з вогнем іскри впали на дерев'яну підлогу, що й призвело до пожежі. І ось наслідок: двоє дітей трьох і шести років задихнулися чадним димом.

І таких випадків дедалі більше. Шановні батьки! Життя дітей у ваших руках! Отож ще і ще раз звертаюся до вас: не залишайте дітей без нагляду дорослих, роз'яснюйте їм про небезпеку пустощів з вогнем! Обмежте користування дітей газовими та електричними приладами, зберігайте сірники та запальнички в недоступних для них місцях! Пам'ятайте: лише ваша постійна увага й турбота допоможуть уникнути виходу з-під контролю стихії вогню та убезпечити життя наших нащадків!

■ Кіровоград

Допоможіть!

Низка молодіжних організацій Кіровоградщини прагне допомогти тяжко хворому на гострий лейкоз дев'ятинадцятилітньому Дмитру Грицаю.

Для порятунку Дмитра потрібно від 50 до 100 тисяч гривень на пересадку кісткового мозку. Він пройшов курс інтенсивної хіміотерапії у Науковому центрі радіаційної медицини Святошинського району столиці. Йому гостро потрібне переливання крові 4-ї групи з негативним резусом, якої у лікарів немає. Потрібна кров 10 донорів. Для того, хто готовий надати фінансову допомогу, надаємо р/р 290946 ОДАППБ «Аваль». МФО 323538 ОДАППБ «Аваль» м. Кіровоград ЗКПО 13762450, призначення — на лікування Дмитра Грицяя. Телефон для довідок: 242-47-38.

■ Фотофакт

Під час благодійного вечора «Обдаровані діти — за будівництво Свято-Воскресенського храму!» у Донецькому академічному державному театрі опери та балету імені Анатолія Солов'яненка.

Фото Ярослава БОЖКОВА (Укрінформ).

Відроджено давно забуте

Повернення спортивної гімнастики до Палацу спорту в Києві завершилося тріумфом. На Кубок Стелли Захарової прибули провідні спортсмени з Великої Британії, Нідерландів, Росії, Швеції, Хорватії, Словенії, Угорщини, Болгарії, Бразилії, США, Білорусі, Канади, Бельгії та України.

Справу, яку зробила олімпійська чемпіонка і дворазова володарка Кубка світу Стелла Захарова, безперечно, вкрай потрібна і корисна. Турнір нагадав нам, що Україна у спортивній гімнастиці здавна вважається великою державою. До речі, цей вид приносить чи не найбільше олімпійських медалей.

Завдяки нашому фотокореспондентові Юрію Венгерешу ви можете ще раз пережити миттєвості цієї світлої події, коли все відбувалося в атмосфері доброзичливості, природно і без жодних менторських вказівок. Так і сказала одна з головних дійових осіб турніру американка Ешлі Постел (її, до речі, тренує відомий український фахівець

Тетяна Перська): «У залі впродовж двох днів постійно відчувалася аура ширості і симпатій».

Учасники розіграли 14 комплектів нагород. Дев'ять найвищих — в українців. Найбільший врожай медалей зібрав срібний призер Олімпіади-2000 Роман Зозуля. Сподіваємося, що цю переможну ходу він продовжить і на чемпіонаті Європи в Греції (24—28 квітня).

А Стелла Захарова вже думає про другий свій турнір, який, нехай допоможе їй Бог, має відбутися наступного року (неодмінно в головному спортивному залі країни) і буде ще кращий від попереднього.

Якщо вже американці нас хвалять!..

Філія «Київська ресурсна палата» Товарної біржі «Західно-Українська Біржа Нерухомості»

у відповідності до укладених угод проводить торги з продажу на конкурсних засадах майна підприємств-банкрутів:

1. Радгоспу «Вишеньківський»: склад кормів площею 142,4 кв. м за ціною 2 775 грн.; сінажна башта — 50,2 кв. м, 9 656 грн.; два сіносовища — 939,5 кв. м — 5 287 грн (кожне); телятник — 1446,8 кв. м — 17 710 грн.; телятник № 2 — 1 427,5 кв. м — 16 536 грн.; телятник № 3 — 1 926,2 кв. м — 13 994 грн.; телятник № 5 — 1 742,9 кв. м -14 734 грн.; телятник № 6 — 1 754,4 кв. м — 16 611 грн.;

ветсанпрохідна — 432,1 кв. м — 3 747 грн., що знаходяться за адресою: Бориспільський район, с. Гнідин (бригада № 3).

Ціни вказані без ПДВ, являються початковими.

Продавець — Ліквідаційна комісія радгоспу «Вишеньківський».

Час проведення торгів — шовівторка та щочетверга о 14:00.

Гарантійний внесок — 10 %.

Місце проведення торгів: м. Київ, Музейний пров.,10, тел.(044) 293-82-68, 293-13-25.

22 травня 2002 року об 11.00 в залі засідання Сумського хлібокомбінату по вул. Нахімова,30 відбудуться збори акціонерів Відкритого акціонерного товариства «Сумський хлібокомбінат».

Порядок денний:

- Звіт голови правління про роботу ВАТ за звітний період.
- Звіт спостережної ради про роботу за звітний період.
- Звіт голови Ревізійної комісії про роботу за звітний період, висновок Ревізійної комісії відносно річного звіту та балансу ВАТ.
- Затвердження річного звіту та балансу ВАТ.
- Вибори голови Правління.
- Вибори членів Правління.
- Вибори Спостережної ради.
- Вибори Ревізійної комісії.
- Порядок розподілу прибутку.
- Про виплату дивідендів за 2001 рік.
- Внесення змін до статуту ВАТ.

Пропозиції щодо порядку денного зборів можна надсилати не пізніше 15 квітня 2002 року.

З документами, які виносяться на розгляд зборів, можна ознайомитися з 10 квітня у кімнаті Оргкомітету ВАТ.

Для участі у зборах при собі необхідно мати паспорт, для довіреної особи — паспорт та доручення.

Про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ «Сумський хлібокомбінат» ви зможете ознайомитися в газеті «Голос України» за 2 квітня (№ 61) 2812 2002 рік.

Оргкомітет ВАТ.

Господарським судом Чернівецької області, 58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14 порушено справу № 4/18/б про банкрутство спільного підприємства «Киселівський цегельний завод», 59310, с. Киселів Кіцманського району, Чернівецької області, ідентифікаційний код 05424756, р/р № 260002575 в ЧОД АППБ «Аваль», код ЄДРПОУ 25074838.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 32/37 Б ПП «КАЛІТА», ЗКПО 30074878, 83003, м. Донецьк, вул. Бурденка, 27, розрахунковий рахунок 26003063440000 у АБ «Ікар-банк» м. Донецька, МФО 334594. Розпорядник майна Літовський О. Р. ліцензія № 250353. Введений мораторій на задоволення вимог кредиторів з 28.02.2002 р.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а) постановою від 06.03.2002 р. за справою № Б 24/250/01 визнав банкрутом Колективне сільськогосподарське підприємство «Калинівський» (с. Р. Люксембург, Широківського р-ну Дніпропетровської області, р/р 260071559 в КФ АППБ «Аваль» м. Кривий Ріг, МФО 306748, код ОКПО 0847908) і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Вернигору Володимира Петровича, ліцензія АА № 249818 від 22.10.2001 р. (50000 м. Кривий Ріг, Дніпропетровської області, вул. Сиволапа,44-72).

Господарський суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) 15.03.2002 року порушив справу № 15/17-б про банкрутство ТОВ «Еко-транс-сервіс», код ЗУКПО 30153954, п/р 2600798001505 в Харківській філії м. Києва АКБ УСБ, МФО 320638.

Розпорядником майна призначено Монакова Володимира Олексійовича (ліц. № 249649 від 06.11.01 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах» повідомляє, що 3 червня 2002 року о 17.00 за адресою м. Київ, вул. Велика Васильківська,64 в приміщенні компанії відбудуться позачергові Збори акціонерів ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах». Реєстрація учасників о 16.00 за місцем проведення зборів.

Порядок денний включає:

- Збільшення статутного фонду ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах».
- Внесення відповідних змін та доповнень до установчих документів ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах».
- Питання проведення третьої емісії акцій ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах».

Інформація про збільшення статутного фонду ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах»: Додатково в документарній формі випускається 22 750 (двадцять дві тисячі сімсот п'ятдесят) простих іменних акцій загальною номінальною вартістю 2 275 000 (два мільйони двісті сімдесят п'ять тисяч) гривень.

Номінальна вартість акцій не змінюється і дорівнює 100 (сто) гривень.

Проект змін до Статуту ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах», пов'язаних із збільшенням статутного фонду:

- Статтю 6 пункт 6.1. викласти у такій редакції: «6.1. Для забезпечення діяльності Товариства за рахунок внесків Засновників створюється статутний фонд у розмірі 5 000 000 (п'ять мільйонів) гривень, який поділено на 50 000 (п'ятдесят тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 100 (сто) гривень».

Акціонери користуються переважним правом на придбання акцій пропорційно належній їм частці у Статутному фонді товариства.

Відшкодування власникам акцій ЗАТ «Страхова компанія «Інкомстрах» збитків, пов'язаних із зміною розміру статутного фонду, здійснюватиметься у порядку передбаченому чинним законодавством.

Балансовий звіт за станом на 1 січня 2002 року		(тис. грн.)
Найменування статті		2001
АКТИВИ		
Кошти та залишки в НБУ		51 893
Кошти в інших банках		24 868
Цінні папери на продаж		1 259
Кредити та заборгованість клієнтів		263 555
Інвестиційні цінні папери		27 061
Основні засоби та нематеріальні активи		4 036
Нараховані доходи до отримання		1 867
Інші активи		575
Усього активів		375 114
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків		171 265
Кошти клієнтів		142 263
Нараховані витрати до сплати		1 149
Інші зобов'язання		2 910
Усього зобов'язань		317 587
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал		47 750
Резерви		467
Нерозподілений прибуток		9 310
Усього власного капіталу		57 527
Усього пасивів		375 114
Голова Правління		Писарук О.В.
Головний бухгалтер		Обуховська А.В.

Уточнення!

В оголошенні про порушення Господарським судом Харківської обл. справи № 14653/2-19, що було надруковано 02.04.2002 р. в газеті «Голос України» слід читати: «Приватно-орендне сільськогосподарське підприємство «Надія» визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

фАТ «Ефект» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 21 травня 2002 року о 16.00 у приміщенні актового залу АТ «Ефект» за адресою: м. Харків, вул. Георгіївська, 10.

Порядок денний:

- Звіт дирекції про результати фінансово-господарської діяльності АТ «Ефект» у 2001 р.
- Звіт ревізійної комісії.
- Затвердження списання дебіторської заборгованості АТ.
- Затвердження змін до Статуту акціонерного товариства «Ефект».
- Про переобрання членів та кандидатів у члени Спостережної Ради.
- Про затвердження Положення Спостережної Ради.
- Затвердження договору з новим реєстратором.

Для участі в зборах при собі мати документ, який посвідчує особу.

Телефони для довідок: (0572) 27-98-59; 27-17-31.

Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Ключовий» (ЗКПО № 00856497) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом одного місяця.

Общество с ограниченной ответственностью «Татра-Ойл» (Код ОКПО 30572780) сообщает, что бланки простых векселей № 3227110936, 3227110937 считать недействительными.

До уваги акціонерів ВАТ «Баглійське»

Повідомляємо, що 22 травня 2002 р. о 10.00 за адресою вул. Жовтнева,4 с. Степове Дніпропетровського району Дніпропетровської обл., в приміщенні будинку культури відбудуться позачергові загальні збори акціонерів товариства.

Порядок денний:

- Обрання Голови та Секретаря загальних зборів.
- Звіт товариства про фінансові результати за 2001 рік.
- Щодо розрахунків по орендній платі за оренду земельних паїв.
- Про відкликання Голови Правління ВАТ «Баглійське».
- Про обрання Голови Правління ВАТ «Баглійське».
- Про відкликання членів Правління ВАТ «Баглійське».
- Про обрання членів Правління ВАТ «Баглійське».
- Про відкликання членів Ревізійної Комісії ВАТ «Баглійське».
- Про обрання членів Ревізійної Комісії ВАТ «Баглійське».
- Про відкликання Спостережної ради ВАТ «Баглійське».
- Про обрання Спостережної ради ВАТ «Баглійське».
- Внесення змін та доповнень до установчих документів ВАТ «Баглійське».

Загальні збори скликаються за ініціативою акціонерів, які володіють більш ніж 10% акцій ВАТ «Баглійське».

Реєстрація акціонерів та їх представників проводитиметься з 8.30 до 10.00 22.05.2002 р. у приміщенні будинку культури. При собі мати документ, що посвідчує особу, для представників також відповідну довіреність.

Ініціативна група.

ЗАТ «Ясинуватський комбінат хлібопродуктів» повідомляє, що чергові Загальні збори акціонерів відбудуться 24 травня 2002 року о 9-00 за адресою: м. Ясинувата, Донецької області, вул. Октябрська, 97. В порядку реалізації ст.43 Закону України «Про господарські товариства» доводимо до відома акціонерів остаточну редакцію порядку денного.

Порядок денний:

- Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2001 рік.
- Звіт Ревізійної комісії.
- Звіт Спостережної Ради.
- Довибори членів Спостережної Ради та Ревкомісії.

До уваги акціонерів ВАТ «Тернопільміськгаз»

Порядок денний загальних зборів акціонерів ВАТ «Тернопільміськгаз», що відбудуться 25 квітня 2002 року доповнюється пунктом 5:

- Зміни в складі Спостережної Ради товариства.

Правління ВАТ «Тернопільміськгаз»

ВАТ «Меком» повідомляє, що загальні збори акціонерів, призначені на 11 квітня 2002 року, переносяться на невизначений термін в зв'язку з продовженням роботи ліквідаційної комісії.

Про дату проведення загальних зборів акціонерів буде повідомлено додатково.

Ліквідаційна комісія.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ,3а) порушив справу № 12/8б про банкрутство ДВАТ «Шахта «Перевальська» ДП ДХК «Луганськвугілля» (94306, м. Перевальськ, Луганської області, р/р 26003301180075 в АК ПІБ м. Перевальська, МФО 304342, код 00176800).

Розпорядником майна призначено Кулагіна Олега Олександровича, ліцензія № 047642 від 27.07.2001 р. (93100, м. Луганськ, вул. Анрі Барбюса, 22, кв.48).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місця від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 7/66-39/96 про банкрутство **Концерну «Євроцентр»** (79054, м. Львів, вул. Садова, 2а; Р/р 26008100055001 в ЛФ АКБ «Надра» МФО 325978 ЄДРПОУ 22376836). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого ліцензованого спеціаліста Машевського Володимира Євстахійовича, ліцензія № 250139, адреса: м. Львів, вул. І. Лукича, 3/1).

Претензії приймаються протягом одного місяця.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Фрезер-Авто»** код. № 25225757 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 79035, м. Львів, вул. Зелена, 149.

Благодійна організація **«Фонд вітчизняних меценатів»** (м. Київ, 6-р Лесі Українки, 3, код ЄДРПОУ —25664959, зареєстрована Управлінням юстиції в м. Києві за № 0086 — 98 від 23 жовтня 1998 року) самоліквідується.

Общество с ограниченной ответственностью «Мал-Юст» (код ЄДРПОУ 30962554) объявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в письменной форме в течение 2-х месяцев с момента опубликования объявления по адресу: 83023, г. Донецк, ул. Сеченова,31, к.10.

Ликвидационная комиссия.

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 11.03.2002 р. у справі № Б24/177/01 визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру відносно товариства з обмеженою відповідальністю **«Медіком»**, 49005, м. Дніпропетровськ, пр. К. Маркса, 15/14, р/р 26009000108305 в ДФ АТ «Укрінбанк», МФО 305590, код ЗКПО 24226329. Ліквідатором ТОВ «Медіком» призначено Рябця Сергія Владиславовича, ліцензія АА № 047946, контактний телефон: (0562) 65-89-65.

ЗАО «Леда» (код 25015445) объявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение 2-х месяцев по адресу: г. Днепрпетровск, ул. Малиновского,44, кв.201.

Десята муза: історія

6. Дідусю, а він тебе знає?

— Мій онук, — розповів, перебуваючи одного разу в Одесі, Олег Янковський, — із захопленням дивився «Бандитський Петербург». Значною мірою тому, що там грав актор «Ленкому» Дмитро Певцов. Під час фестивалю «Кінотавр» він побачив Певцова, так би мовити, живцем і неабияк здивувався, коли ми привіталися один з одним.

— Дідусю, — запитав, — а він тебе що — знає?

Згодом дідусь, у якого Дмитро Певцов, цілком імовірно, немало запозичив, удосконалюючи свій акторський талант, повів онука й на спектаклі порівняно молододі сценічної і кіношної «зірки». Аніскільки не ображаючись, що онук тішиться не його, а чийось талантом.

Велике, справді, бачиться на віддалі. А дідусь — він же ось, поряд, весь такий домашній.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Вернісаж

І себе показати, й інших розважити

23 березня в бразильському Сан-Паулу було відкрито XXV бієнале — один з трьох (Documenta — в Касселі та Венеціанське бієнале) найпрестижніших форумів візуального мистецтва. Від України свій проект «3 висоти пташиного польоту» репрезентував художник Тарас Полатайко під кураторством Юрія Онуха.

Українська презентація врахувала концепцію «11 метрополій», що символізують ритм життя цивілізацій, куратора XXV бієнале у Сан-Паулу Альфонса Гута. У вітчизняному проекті кожній метрополії присвячено окремий об'єкт — викладений на дзеркалі пазл, зроблений із фотоплівки, на якій зображено сфотографовану з космосу ділянку місцевості. Складовими творчого проекту Полатайка є цитати усталених живописців і самий процес формування об'єкта.

Під час відкриття виставки в галереї було розташовано 11 дзеркал, напівзакритих пазлами. Перед кожним стояв спеціально найнятий безробітний із Сан-Паулу, який покривав решту дзеркального простору пазлами. Куратор вітчизняної презентації Юрій Онух вважає, що проект Полатайка — це робота і для професіоналів, і для широкої аудиторії.

Телепрем'єри

Повний провал інтелекту за його відсутності

«Російська рулетка» — спільний проект ОРТ й «1+1». Ведучий — Валдіс Пельш. За фінальний приз (один мільйон рублів) змагаються п'ять осіб.

І тут лише ерудицією не обійтися. Мабуть, у наступних іграх від учасників продюсери вимагатимуть довідки про стан здоров'я, зокрема, нервової й серцево-судинної системи. На кожного гравця Пельш одягає спеціальні пульсометри, щоб фіксувати ступінь хвилювання учасників.

— Найприємніше, — каже добрий Валдіс, — що не треба прощатися з гравцями, що програли, казати їм заспокійливі слова і втішати. Гравець виходить з гри «по-англійськи» — він просто провалюється крізь землю. Під ним відкривають спеціальний люк і... нещасний падає у нього з висоти метр вісімдесят.

Оригінальним за формою, а головне, за змістом, це шоу не назвеш.

Олег БАЙДА.

Розборки тривають

Канал СТБ також готується до нового проекту під назвою «Музичний департамент». Там ніхто нікуди не провалюється. Але меблі демонтувати вже почали.

Стомившись від політичних дебатов, «естебешники» вирішили вдарити по музиці. Розібрали величезний стіл з таймерами, за якими ще нещодавно виривали політичні баталії, і спорув-

дили з того, що було, реально-віртуальну студію «Муздепу». Денний ефір віддали на відкуп діджеєві Глібу G. Автор ідеї і режисер — Олексій Лавриненко — намагається створити ефект присутності глядачів у студії до фізичного відчуття тепла і затишку. Що для цього ще доведеться розібрати на СТБ, поки що невідомо...

Геній протистояння

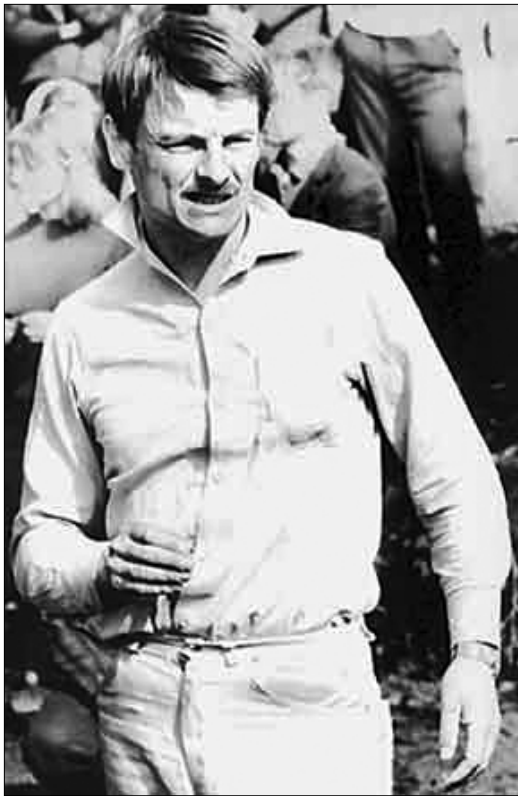
Якби Андрій ТАРКОВСЬКИЙ був живий, учора йому виповнилося б 70

Геній і невизнаність — проблема штучно мусована. Видатний режисер XX століття Андрій Арсенійович Тарковський ще за життя мав ярлик гнаного. Можливо, і з цієї причини також ми вважали його єдиним у своєму роді. Просто така була норма для митців: підживлюватися протистоянням. Інша — головна — причина, звісно, фільми. Таких не знімав ніхто ні до, ні після. А ми вистоювали черги на «Сталкера», вивчали кожен кадр «Андрія Рубльова», безкінечно вдивлялися у «Дзеркало». Як на голках, чекали «Ностальгію», «Жертву» та штудіювали ночами його лекції з кіношної науки.

Андрій Тарковський — син поета, корінням з української землі. Та у спогадах про режисера пафос зайвий, бо пафос — чийсь надмірний суб'єктивізм. А Тарковський ширяв над землею: своєю, чужою, залишаючись у власній системі координат.

...«Те, що ми називаємо мистецтвом, уже давно не мистецтво», — такий скепсис присутній в його текстах. Може, геній протистояння рано покинув цей світ саме через усвідомлення неможливості протистояти тому, що мистецтвом не є.

Ольга КРАСОВСЬКА.

Малинові берети та козацький осавул

Кліп

До 10-річчя з дня створення Внутрішніх військ МВС України командування цього роду військ подарувало своїм підлеглим... відеокліп. Молодий режисер Ярослав Попов створив замальовку про майстерність і фізичну підготов-

ку елітних військ, згадавши й козацькі загони охорони, що діяли у часи існування Запорозької Січі. До зйомок залучили переважно офіцерів та рядовий склад ВВ МВС. Ефектний вигляд мав у кадрі полковник Валерій Рудницький, якому випала роль козацького осавули. Він хвацько жонглював двома 32-кі-

лограмовими гилями. Основною для задуму відеокліпу стала пісня-марш «Малинові берети», створена спеціально до ювілею. Композитор Василь Гулько переконаний, що вона стане стройовою, бо саме таких пісень нині надто бракує українським Збройним Силам.

Дмитро ІВАНОВ.

Рекорд Джоді

Новий фільм майстра трилера Девіда Фінчера з Джоді Фостер у головній ролі побив рекорд, встановлений 1999 року фільмом братів Вачовські «Матриця». За великодні свята стрічка зібрала більш як 30 мільйонів доларів. Критики одностайно заявили, що не бачили нічого подібного з часів Хічкока. А роль Джоді, на їхню думку, — найкраща робота актриси з часів «Мовчання ягнят».

Телетріумф «Підйому»

Другий рік поспіль ранкове інформаційно-розважальне шоу Нового каналу «Підйом!» одержує Національну премію України у сфері телебачення як найкраще телевізійне шоу серед загальнонаціональних каналів. Ведуча програми Маша Єфросиніна, попри те, що «Підйому» вже три роки, стверджує, що для неї робота не стала конвеєром.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Сергій ПРАВДЕНКО, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000. Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311064.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України